

Leto V.
1907.

Štev. 10.
oktober.

Tiska „Katoliška tiskarna“
Izdaja „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin.
Za Nemčijo 2 K 8 vin.
Za Ameriko in za vse ostale kraje pa
2 K 60 vin.

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: **Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, p. Smlednik, (Kranjsko).**
 Naročnina in inserati pa: **Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.**
 : : : : : Spisi se morajo poslati vsak mesec do 10., dopisi do 15. : : : : :

Vsebina XI. zvezka:

	Stran
Slovesno kronanje milostne podobe Marije pomočnice na Brezjah	289
Učenka Jezusovega Srca: blažena M. M. Alakok	292
Ponesi v tiho me svetišče (Pesem)	294
Evharistični shod duhovnikov ljubljanske škofije	294
Pod Marijinom banderom	296
Marija (Pesem)	299
Apostolstvo v Marijinih družbah	299
Ples	300
Ali ste za svoje otroke že kaj molili	301
Nekaj o slabem berilu	302
Bratovščina „za dobro smrt“	302
Na jesenskem prizorišču (Pesem)	304
Dvestoletnica pri kapucinih v Loki	304
Spomini vojaškega duhovnika	306
Slovenska šola v Aleksandriji	307
Zanimivosti z mojega pota	307
Cerkveni razgled	313
Odpustki meseca oktobra 1907	319
V molitev se priporočajo	319
Zahvale za uslišano molitev	319
Darovi	319

Ne kupite nobene ure

dokler niste prejeli mojega velikega cenika

gld. 1.50 gld. 3.50

nikel. Roskopf uro	gl. 1.50
srebrno	3.-
z dvojnim pokrovom	4.-
z 3 srebr.	5.-
plosk. jeklene ure	3.50
prave Roskopf-patent.	3.50
prave „Omega“	9.50
srebr. oklopne verižice	1.-
14karatne zlate ure	8.50
14karatne zlate verižice	10.-
14karatni zlati prstani	2.-
stenske ure 70 cm	3.50
z bitjem liki zvonu	5.-
z godbo	6.-
s kukavico	2.50
kuhinjske ure	2.20
budilke	1.20
budilke ponoči sveteče	1.60
z dvojnim zvoncem	1.50
budilke z bitjem in zvonjenjem liki zvonu	2.50

Triletno pisмено jamstvo za neprimerno denar nazaj.
 Razpošilja po povzetju urar, zaprišeženi sodni cenilec

Maks Böhmel, Dunaj, VI., Margarethenstr. 27
 (v lastni hiši). Zadrževajte moj cenik
 z 2000 slikami zastoj in poštnine prosto. 788 52-7

Proč od alkohola!

Ne pijte strupa, marveč čisti

Ceres

jabolčnik

iz finih svežih jabolk. Vživanje tega Ceres-jabolčnika dá čisto glavo, močne živce, zdravo spanje. Tovarna živil **Ceres**, Ustje ob Labi. V Ljubljani pri A. Staculu.

BOGOLJUB

Slovesno kronanje milostne podobe Marije pomočnice na Brezjah.

Tega dneva pa ne bomo pozabili! Kronali smo jo, svojo Mater na Brezjah, in sedaj je kronana.

»Bogoljubovim« bravcem ne bo treba praviti, koliko nas je bilo ta dan na Brezjah. Kaj bi šteli, ker lahko rečemo odkrito: vsi smo bili na Brezjah pri Materi — s srcem, vsi smo se poklonili Kronani — v srcu. Malo peščico, kakih 30.000 glav in src pa smo poslali na Brezje za parado, da so se zbirali ob strani svojega ljubljenega višjega pastirja in 111 duhovnikov kot priče slovesnega dejanja, kot glasnike slovenske ljubezni do nebeške Matere Slovencev.

Med prvimi romarji in obenem središče vse slavnosti so bili seveda naš presvetli knez in škof, kot posebljena slovenska ljubezen do presvete Device. To je bil njihov dan, njim po srcu vzet. Okrog devete ure v soboto so naznanjali strelji in slovesno zvonjenje njih prihod, precej nato so maševali pri milostnem oltarju.

S tem je bilo romanje slovesno otvoreno. Pridirja konjiček za konjičkom, pridrdra voziček za vozičkom, prisope vlak za vlakom in raz vozov poskačejo trudni romarji, vedrih lic in oduševljenih src, ker ljubezen se ne utruji. Zlasti ni bilo mogoče ogrešiti ogorelih, a ponositih postav goriških Slovencev in slovenskih koroških romarjev,

katere je nova železnica približala nam in naši Materi na Brezjah.

Ob dveh popoldne se začne spovedovanje. Ob petih stopi na leco postavna oseba dr. Mihaela Opeka, da v krepkem govoru pripravi romarje na slavnostni dan. Nato zopet spovedovanje do enajstih. Zvečer krasna razsvetljava ob cerkvi in okolu cerkve. Ostalo noč pa je poživilo pobožno romarsko petje, dokler se ob dveh zjutraj ne oglasi žvon ter povabi romarje k prvi sv. maši in k spovednicam. Posebno zanimivo je bilo spovedovanje na odprtem samostanskem dvorišču. Spominjalo je na Majko božjo Bistričko na Hrvaškem, ki ima zgledno urejeno spovedovanje na prostem pod odprtimi lopami. Svete maše se vrstijo neprenehoma, vmes pa se pogrinja angelska miza, h kateri je bilo povabljenih 7000 svatov. Spovedovanje zaključi kronanje samo.

Ob deveti uri se začne premikati iz frančiškanskega samostana sprevod duhovščine v cerkev po Marijino podobo, katero zadenejo na rame štirje patri frančiškani na okrašenem nosilu, in v slovesnem sprevodu nesó na okrašeni prostor pred cerkvijo. — Krepki gasilci napravijo prostor in Presvetli stopijo na prižnico ob cerkvenih vratih. Omenijo, da slavnostnega kronanja ne bodo izvršili v svojem, ampak v imenu in po po-

oblastilu sv. Očeta samega. Nato v krasnem govoru razlože, da nas spominja kronanje Marijine podobe na krono dvanajstih prednosti presvete Device in Matere, katere je sv. Trojica ovila kakor dvanajstere zvezde okrog njene glave. Slovesni trenutek torej pride. Ogromna množica onemi, gleda, čaka in se solzi — da, tudi možem se je delala megla pred očmi, ker jim je v njih plavala debela solza, katere niso hoteli spustiti po licih. — Slišijo se samo predpisane molitve in odgovori, med katerimi položijo Presvetli najprej krono na glavo božjega Deteta, potem pa na deviško glavo božje Matere. Mojster Kregar si je pa štel v veliko čast, da je kroni na podobo pritrnil. Sicer pa, če si bil sam priča, veš kako ti je bilo takrat pri srcu, če pa te ni bilo, ti tega popisati ne morem.

Podoba se dvigne in glej kronana je: »Vzdignila se je kraljica na tvoji desnici, v pozlačenem odevu obdana od mnogobrojne krasote.« Dvignite se zastave, vzdigni se vojska Marijina, zabrenkajte harfe, zadonite zbori, oglasite se zvonovi, zagrmite strelj! — Zgodi se, in veličasten kraljev sprevod se začne pomikati. Trinajst cerkvenih bander, 77 društvenih zastav ga krasi, vroča molitev, petje in godba ga pa poživi. Kot častna straža kronane Device stopa pred podobo 88 duhovnikov, med njimi štirje kanoniki, zastopnik goriškega nadškofa kanonik Kastelec, ljubljanski in novomeški prošt in naposled škof ljubljanski. Za kronano podobo pa so stopali razni odbori in množica. Sprevod je bil velikanski, a vendar podoben malemu potoku, ki prihaja iz jezera in se izliva v jezero, ker pri cerkvi je še ostalo jezero ljudstva. Če pri taki množici kaki slabotni in utrujeni osebi pride slabo, se ni čuditi, vendar resne nesreče ni bilo. S pončifikalno sv. mašo, katero je spremljalo krasno pevanje domačega pevskega zbora, in z zahvalno pesmijo je bila prekrasna nepozabljiva slovesnost končana, katera pa je trajala pravzaprav še celo osmino, ker mnogi, kateri niso mogli na slavnost samo, so se odškodovali med tednom. Slavnostni dan sam se je zaključil ob šestih popoludne

s slovesnim govorom stolnega vikarja č. g. J. Potokarja in s slovesnimi litanijami.

Kdo bi dvomil o tem, da bodo vtiski, katere je dobil vsakteri pri tej slavnosti, neizbrisljivi. Res nekaj izrednega je bilo, nekak božji dih je preveval vso prireditelje. Kakor pri smrti nekaterih svetnikov sam obsebi postane ljudski glas o njihovi svetosti, tako je tudi pri tej slovesnosti se vse uredilo samoobsebi. Brez posebnih oglasov in agitacije vzdigne se ljudstvo, mirno pride, moli, poje, joka, potem pa mirno odide. Kakor sanje iz nebes je bila ta slovesnost. Ker pa božje sanje niso nikdar prazne marne brez sadu, upajmo, da te lepe nebeške sanje na Brezjah ne bodo brez sadu. Gotovo bodo poživile versko zavest ter vnele staro slovensko ljubezen do usmiljene in predobrotljive nebeške Kraljice mile Matere Slovencev. Za Marijine družbe pa je bila ta slavnost nekaka paradna orožna vaja, katero je presvetla Devica ogledovala s pazljivim očesom, z veseljem — in strahom, kakor bi hotela reči: Vi otroci ste moja vojska in boste moja krona, ne pozabite pa, da le pošteno in zvesto neomahljivo vojskovanje pelje do zmage, zmaga pa — do krone!

A. P.

Slavnostni sprevod se je razvil po završenem kronanju po naslednjem redu. Sprevod je otvorilo domače breško bandero, kateremu so sledila bandera iz teh-le župnij: Begunje, Breznica, Dobráva, Jesenice, Kamna gorica, Kropa, Lesce, Leše, Ljubno, Mošnje, Ovsišje in Radoljica; skupno je bilo torej v sprevodu 13 bander, ki so jih nosili mladeniči dotičnih župnij. Za banderji so se uvrstile dekliške Marijine družbe po tem-le redu: Ribno, Ježica, Zasip, Stranjanec, Rob, Selca, Železniki, Reteče, Šmarje-Sap, Tomišelj, Sv. Križ pri Litiji, Smlednik, Sv. Gothard, Idrija, Radovljica, Vojsko, Bohinjska Bela, Zagorje ob Savi, Ledine, Dev. Mat. v Polju, Leše, Jesenice, Mirna, Mošnje, Vrhnika, Kropa, Črmošnjice, Št. Jurij pri Šmarju, Škofja Loka, Goriče, Cerknica, Blede, Št. Peter v Ljubljani, Srednja vas v Bohinjski Gorje, Kolovrat, Sora, Kamnagorica, Preska

Uršulinska ter Križevniška v Ljubljani, Podzemelj, Tržič, Kranj, Križe, Koroška Bela, Ljubno, Št. Vid nad Ljubljano, Trnovo, Notr., Moravče, Breznica, Predoslje, Črnomelj, Naklo, Trstenik, Studeno, Šmartno pod Šmarno goro, Knežak, Goričica in Ribnica, skupaj 60 zastav.

Mladeniške kongregacije so prihitele z zastavami iz nastopnih krajev: Križanki v Ljubljani, Cerknica, Selca, Trnje, Predoslje, Gorje, Preska, Kamnagorica, Goriče, Škofja Loka in Jesenice, skupaj 11 zastav.

Izobraževalni društvi Tržič in Srednja vas, 2 zastavi.

Bralno društvo iz Gorij; 1 zastava.

Ognjegasna društva: Gorje, Bohinjska Bela in Leše, 3 zastave.

Za vsako teh zastav so pojoč ali moleč korakali društveni člani z znaki na prsih. Okoliška društva so bila zastopana polnoštevilno.

Tako je za društvi sta sledila jeseniški ter blejski pevski zbor, ki sta pod osebnim vodstvom skladatelja č. g. Kimovca in s spremeljevanjem slavne zdravniške godbe z Bleda dovršeno prepevala krasne Marijine pesmi. Petje z godbo je udeležencem silno ugajalo.

Za pevcu se je pa razvrstila od vseh strani dežele došla duhovščina. Vseh duhovnikov pri sprevedu smo našli 111, med temi 88 oblečenih. V ornatu jih je bilo s presvetlim knezoškofo in mil. gg. proštom ravno 16. Štirje oo. frančiškani so nosili na nosilnici kronano podobo M. B., za podobo so pa šli prevzvišeni knezoškofo in oba prošta z asistenco.

S tem je bil nekako zaključen prvi del spreveda. Drugi del so pa tvorili številno

zastopani mošenjski občinski odbor ter številni zastopi okoliških občinskih odborov, za temi pa nepregledna vrsta romarjev iz krajev, od koder ni bilo nobenega bandera ali zastave. Med temi so bili po veliki večini moške, ki so korakali po štirje in štirje ter tvorili pravo sveto armado.

Ves spreved se je pomikal v dolgosti ene cele ure, iz česar se dá pač sklepati, kolika je bila udeležba.

In vendar je bila med odhodom do zadnjega kotička napolnjena prostorna breška cerkev, zunaj na trgu in v drevoredu in pred hišami sploh se je pa le malo poznalo, da se nahaja toliko tisoč vernikov izven breške vasi na odprtem polju.

Le z največjo težavo so vrli mošenjski in kamnogoriški gasilci pod vodstvom svojih načelnikov pripravili sredi cerkve toliko prostora, da se je mogla vrniti v cerkev duhovščina s podobo ter del zastav, vse drugo je pa moralo ostati zopet na prostem okoli cerkve.

Ura je odbila že polu 12., ko se je vrnil k cerkvi prvi del spreveda. Kronano podobo M. B. so dvignili na nalašč prirejen podstavek nad tabernakljem, odkoder jo more zazreti oko vsakega vernika in kjer je ostala skozi celo osmino.

Odkar je Marijina podoba kronana in odkar se je zgodil čudovit dogodek na deklici Mariji Finžgar, romarji še v veliko večjih množicah prihajajo na Brezje in zaupanje v Marijo pomočnico je močno naraslo.

Naj kronana Mati božja z Brezja razliva blagoslov, milost in mir od Boga nad naše škofo, duhovščino, vse ljudstvo in celo domovino našo!

Učenka Jezusovega Srca: blažena M. M. Alakok.

Vodnica novink.

Pustne dni l. 1682 se je prikazal Jezus Mariji Marjeti v podobi »Ecce homo«, s križem obložen, z ranami pokrit in s krvjo oblit. »Ali ni nikogar,« je govoril, ki bi imel sočutje z menoj in bi hotel deliti z menoj bolečine, ki mi jih ravno te dni grešniki prizadevajo?« Jokajoč se mu je vrgla Marjeta k nogam in ponudila sama sebe. Tedaj se ji je zdelo, kakor bi ji bil položen na rame težak, z ostrinami obsejan križ. Bolj kakor kdaj prej je spoznala gnusobo greha, in bi bila rajši tisočkrat šla v pekel, kakor storila en sam smrtni greh. Jezus pa ji je dal vedeti, da ni dosti, da križ samo nosi, ampak mora tudi na njem pripeta biti, da bo njegova družica deležna njegovih bolečin, sramote in zaničevanja. »Izročim se ti vso, Gospod, ravnaj z menoj po svoji volji,« je molila in v tistem trenutku čutila po vseh udih silne pekoče bolečine.

Trpljenje ji je bilo in ji ostalo celo življenje drago: trpljenje telesno vsled vednih boleznih, trpljenje dušno vsled spoznanja, kako ostuden je greh. Najljubše pa ji je bilo, če je trpela njena čast, bila ponižana in zaničevana. »Moje veselje je,« tako je pisala spovedniku, da sem nepoznana in pozabljena, od onih pa, ki me poznajo, zaničevana.«

Kmalu nato je dosednji prednici materi Greyffie potekla šestletna doba njenega predstojništva, njena naslednica pa je bila mati Marija Kristina Melin. Marija Marjeta pa je postala njena asistentinja, torej prva za prednico. Vkljub temu pa je vedno z ve-

seljem opravljala najnižja dela, in rada stregla drugim, nižjim od sebe.

V duhovnih vajah tega leta ji je Zveličar dal znamenja posebne svoje naklonjenosti in ljubezni. Gospod mi je dal spoznati — pripoveduje — v neizmernosti svoje ljubezni, da me je odločil, njegovemu požrtvovalnemu življenju v presveti Evharistiji ne prestando češčenje izkazovati; moje življenje mora biti ljubezen, molitev, klanjanje, uničevanje in popolna podobnost z njegovim življenjem na naših oltarjih; po tem zgledu moram svoje obljube izpolnjevati in od vsega veselja in prijaznosti sveta popolnoma odtrgana biti. — Zato pa, ker je bila pripravljena svojemu Ženinu na ljubo na vse težave, jo je pa on od časa do časa tudi odškodoval ter jo takorekoč peljal na goro Tabor in ji dal okušati nebeške sladkosti na zemlji. »Ena ura teh prijetnosti,« pravi, »se mi je zdela zadosti, da poplača vse trpljenje mučencev.

Ko so bile duhovne vaje končane, je vodnica novink zbolela. Vseh oči so bile obrnjene v Marjeto; novinke so same prosile, naj jim dajo njo za učiteljico in vodnico; in celo že izšolane sestre so rekle: Če pa sestra Alakok postane vodnica novink, prosimo, da bi smele še me iti v novincijat nazaj. Prednica je v tej prošnji spoznala voljo božjo in postavila Marjeto na čelo novinkam, da jih vzgaja in pripravlja za dobre redovnice.

Marjeta je dobro spoznala svojo nalogo v svoji novi službi, namreč: vpeljati sebi izročene novinke v skrivnosti in v češčenje Jezusovega Srca. S svojim vedrim licem, s svojo milobo in prijaznostjo jih je popolnoma

pridobila zase, da so jo imele kakor svetnico; zato ji je bilo njeno delo tem lažje. Zakaj v srcih drugih vžgati oni ogenj, katerega je Jezus sam vžgal v njenem srcu, to je bila njena želja. Kako je vzdihovala po trenutku, ko bo videla Srce Jezusovo od vseh spoznano in češčeno! Pripravljala se je s srčno molitvijo na to, da bo o njem govorila. In govorila jim je vneta o ljubezni njegovi, ki nam jo razodeva s svojim življenjem na oltarjih, in kako malo ta ljubezen prejema priznanja in hvaležnosti . . .

Novinke so spoznale na prisrčnosti njenega govorjenja, da ogenj ljubezni, ki je gorel v njenem srcu, siloma silí na dan, in so si med seboj govorile: Sestra Marjeta je kakor sv. Janez, ki je tudi vedno govoril o ljubezni. — Učila pa jih je tudi, ljubezen svojo Bogu ne samo v srcu, ampak dejansko izkazovati in vračati. »Izpolnjujte z veliko natančnostjo vsa redovna pravila, tudi najmanjša, s tem se boste prikupile Srcu Jezusovemu. Vedoma in s premislekom ne storite najmanjše napake! Vedite, da ste neveste križanega Boga, ki hoče v naših srcih svoje kraljestvo imeti; njegovo kraljestvo pa je kraljestvo miru in zadovoljnosti v trpljenju.« Tako jih je učila hoditi po stopnjah trpečega Zveličarja, po stopinjah, po katerih je sama pogumno hodila. Sploh ni bilo nobene čednosti, h kateri je svoje novinke napeljevala, da bi jim ne bila obenem sama zgled v njej.

Na dan njenega godu l. 1685 so ji hotele njene duhovne hčere izkazati svojo vdanost in hvaležnost s tem, da so ji poklonile nekaj šopkov cvetic. Ponižna njih učenica pa jih je prosila, naj darujejo to cvetje rajši Srcu Jezusovemu. Novinke so koj ubogale, postavile mal oltarček v svoji sobani, dejale vanj iz papirja vrezano in s plameni obdano Srce in ga okrasile s cvetjem. Potem so peljale pred njega svojo ljubljeno predstojnico. Ta pa se je vrgla pred tem znamenjem ljubezni Jezusove na kolena in se je v svetem navdušenju glasno posvetila božjemu Srcu. Mlada truma novink je za njo isto storila, in na željo Marijetino so svoje posvečenje vse na papir zapisale in podpisale.

To je bila prva skupna pobožnost v čast Jezusovemu Srcu, in ta zbor novink — to so bile prve častivke njegove. To je bila kal, iz katere se je potem razvilo in razraslo tako lepo cveteče češčenje Jezusovega Srca.

Duhovni svetovalec in pospeševalec te pobožnosti, pater de la Kolombier, je bil medtem že v grobu. — Sestra Marjeta mu je, kakor smo že slišali, napovedala, da bo moral zaradi imena Jezusovega mnogo trpeti. In tako je bilo res. Obdolžen je bil na Angleškem zarote proti kralju Karolu II. in poklicali so ga pred sodnijo. Ondi je sam obstal, da je izpreobrnil nekaj protestantov, in da je enemu izmed njih dejal: »Kralj je v srcu sam katoličan.«

To so mu šteli v hudodelstvo ter ga vrgli v ječo, odkoder je bil po posredovanju francoskega dvora oproščen, toda kot državni nevaren človek z Angleškega pregnan.

Prenaporno delo in prestane bridkosti so mu pa pokončale tudi zdravje. Prišel je torej nazaj na Francosko. Pater provincijal ga je nastavil v Lionu. Na svojem potu proti Lionu se je en teden mudil tudi v Paré. Pri tej priliki ga je prednica še enkrat vprašala, kaj sodi o sestri Marjeti Alakok. In pater Kolombier je dal dobro premišljen odgovor: »Jaz prav nič ne dvomim, da je to, kar se v njej godi, božje delo. Pa če bi tudi bila samo domišljija ali goljufija, kaj to škoduje, ko so pa sadovi tega ravno tako dobri, kakor pri tem, kar pride od Boga. Toda nemogoče je, da bi imel tudi hudobni duh tukaj kaj opraviti, razen če bi sam sebe goljufal, kajti ponižnost, priprostost, natančna pokorščina, ljubezen, in veselje do trpljenja, torej čednosti, ki jih vidimo v tako obilni meri ha sestri Marjeti, nikakor in nikdar niso sadovi hudobnega duha.« Nato jo je P. Kolombier še enkrat spovedal. O tem je pozneje pisal: »Le enkrat sem obiskal sestro Alakok, pa ta obisk mi je vlil obilno tolažbe. Našel sem jo ponižno, pokorno, polno ljubezni do križa in zaničevanja.«

Meseca avgusta l. 1681 je P. Kolombier prišel iz Liona nazaj v Paré — ves bolan na prsih. Ko ga je Marjeta priporočila božjemu usmiljenju, dobila je za odgovor: »Hla-

pec ni večji od gospoda, in zanj ni nič bolj-šega, kakor da je podoben svojemu Odrešeniku. Če bi bilo tudi njegovo zdravje Bogu v čast, pa je bolezen njegova še bolj. Je namreč čas dela in čas trpljenja.»

15. svečana 1682 je umrl v Paré. Sestra Marjeta ni kazala nobene žalosti, ko je izgubila svojega najboljšega prijatelja in zavetnika. Pač pa je rekla, ko je zvedela za njegovo smrt: »Molite zanjga in dajte zanjga

moliti!« Pa že čez nekaj ur je rekla: »Ne žalujte za njim, ampak priporočite se njegovi priprošnji, kajti on je dovolj mogočen, da pomaga, zakaj po dobroti Srca Jezusovega je že v nebesih.«

Truplo svetega mašnika počiva v bližini samostana, kateremu je bil od Jezusa dan za apostola njegovega najsvetejšega Srca, in njegov grob povelečujejo čudeži.

(Dalje priodnjič.)

Ponesi v tiho me svetišče!

Jesenski hlad je božal cvetke,
samotne cvetke v tihi gredi,
in veter pel je pesem smrtno
vpogibal k čašiči se bleđi.

In pred njegovim ostrim dihom
klonile cvetke so glavice,
pretrda je njegova roka,
premrzla za žareče lice.

Na bližnjem grmu roža mlada
je kelih pestri svoj odprla,
ponosna na lepoto svojo
v blesteče solnce je zazrla.

Prekasna si, kraljica cvetja!
Čuj, veter smrtno pesem poje.
Razvita komaj, boš zamrla,
glej, žal mi je lepote tvoje.

In roža me je razumela,
vzdrhteli lističi so nežni;
iz keliha na mojo roko
so padli biseri hvaležni.

Polglasno k meni je zavelo:
»O, nesi v varno me zavetje!
Položi me pred tabernakelj!
Tam ne umira mlado cvetje.«

»Kakor želiš!« Z veseljem tihim
jesensko rožo sem objela,
pogled vtopljen v njen pestri kelih,
pred tabernakelj sem hitela.

In tam zamislila sem misel
o tebi krasna, mlada roža,
o tebi, deklica nedolžna,
ki dih sveta ti lice boža.

Zakaj pa ti ob dneih skušnjave,
ko svet te v svoje zanjke išče,
zaupno, milo ne zaprosiš:
»Ponesi v tiho me svetišče!«

Pred tabernakelj, roža krasna!
Tam ne umira mlado cvetje.
Tam zaživiš življenje novo,
oltar ti varno je zavetje.

S. E.

Evharistični shod duhovnikov ljubljanske škofije.

Dne 22. avgusta je bil v knezoškofijski palači evharistični shod duhovnikov ljubljanske škofije. Pričel se je s sv. mašo v stolnici, ki so jo darovali premil g. knezoškof. Pri sv. maši so peli na koru duhovniki, častivi sv. Rešnjega Telesa, slovensko mašo.

Navzoči so bili: premil. g. knezoškof, skoro polnoštevilen stolni kapitelj, novo-meški prošt dr. Elbert s kanonikom Povšetom, kanonika dr. Lesar in Kržič, msgr. Zu-

pančič, unjatski dekan Hranilovič in okrog 150 duhovnikov. Ob 9. uri se je pričel sestanek s kratkim, navdušenim pozdravom gosp. generalnega vikarja in prelata Janeza Flisa.

Prvi poročevalec je bil gosp. kaplan Vovko iz Starega trga pri Ložu. Govoril je: o duševnem preporodu slovenskega naroda, ki je najbolj odvisen od češčenja sv. Rešnjega Telesa. V svojem navdušenem go-

voru omenja, da se je preobrat slovenskega ljudstva pričel s češčenjem sv. Rešnjega Telesa, kakor tudi napredek v duhovnem življenju. Da ni naša mladina več tako razuzdana, kakor prej, je pripisovati v prvi vrsti češčenju sv. Rešnjega Telesa, katero se vedno lepše razcvita med našim ljudstvom. Zato pozivlja navzoče, naj vedno bolj širijo to češčenje. Kdor narod svoj ljubi, ga bo v nemal za evharističnega Jezusa.

Drugi poroča gosp. župnik Seigerschmid iz Lesc o predmetu: Središče duhovnikovnega življenja mora biti presveta Evharistija. Vsa zgodovina nam kaže duhovnika v najožji zvezi z daritvijo. Daritev nove zaveze, torej glavni namen duhovnikov, je sv. evharistija. Vsa opravila mašnikova, posebno sv. zakramenti, merijo na sv. evharistijo, a tudi potrebe duhovnikove, n. pr. dobri svēti, skrb za lastno in za zveličanje drugih, tolažba, ga vodijo k sv. Rešnjemu Telesu. Iz tega pa sledi za duhovnika: Vse njegovo teženje in misli se morajo obracati na Evharistijo.

Tretji poročevalec je bil g. profesor bogoslovja dr. Gruden. On je govoril: o evharističnem gibanju med Slovenci v preteklih časih. Povedal je mnogo zanimivega, kako so častili presv. Rešnje Telo v prejšnjih stoletjih. Med drugim je povedal, da mi s sedanjim češčenjem še nismo tako visoko, kakor naši predniki v 17. stoletju.

Četrty govornik je bil č. o. Matej Vidmar, gvardijan iz Kamnika. Govoril je: o rešitvi našega ljudstva v češčenju presv. Rešnjega Telesa.

Nato poroča generalni vikar Flis o stanju bratovščine sv. Rešnjega Telesa, ki šteje v naši škofiji blizu 12.000 članov in nabere na leto okrog 19.000 kron za napravo mašne obleke, ki se razdeli med ubožne cerkve naše škofije. — Omenja nočnih častivcev sv. Rešnjega Telesa, ki že 12 let hodijo častit sv. Rešnje Telo v stolnico in cerkev sv. Jakoba v Ljubljani. Dasi je treba mnogo požrtvovalnosti tem možem, vendar mnogi niso niti ene ure zamudili. G. generalni vikar pozivlja na delo za razširjenje evharističnega kraljestva med našim ljudstvom.

Zadnji govornik dopoldne je bil trnovski dekan dr. Kržišnik, ki je razpravljaj o odloku sv. očeta Pija X., tičočem se pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila vernikov. Priporočal je toplo, naj se pogosto in vsakdanje sv. obhajilo vedno bolj pospešuje. To je izrečna in odločna želja papeževa, to želja Jezusova, to naša moč in naše življenje, to središče in ognjišče vsega duhovnega življenja.

Ob 12. uri je bil skupen obed v veliki dvorani hotela »Union«. Navzoči so bili: g. gen. vikar Flis, stolni prošt Sajovic in prošt novomeški, kanonika Sušnik in Povše ter nad 60 duhovnikov. G. dekan in deželni poslanec idrijski pozdravi prireditelja shoda, g. generalnega vikarja in se mu zahvali za njegov trud in požrtvovalnost.

Zborovanje se je nadaljevalo ob 3. poludne v veliki dvorani knezoškofijske palače. Govoril je »Bogoljubov« urednik, kako naj se molitvena ura opravlja lepo ubrano, v taktu, glasno in počasno, kako naj se verniki navajajo poklekati pred Najsvetejšim spoštljivo do tal, kako naj se po naših cerkvah vpelje glasna skupna molitev in skupno ljudsko petje. Predlagal je, naj se tudi naša cerkvena obleka napravlja skupno in le z domačimi močmi, ki so zmožne narediti ravno to, kar tujci, za katere pa ni treba nam skrbeti.

Konečno izpregovore še g. knezoškofo, ki izrazijo svoje veselje nad obilno udeležbo ter bodre navzoče duhovnike, naj se še tesneje oklepajo evharističnega Gospoda in naj goreče širijo češčenje presv. Rešnjega Telesa med našim ljudstvom. — G. generalni vikar omeni, da se vrši prihodnje leto veliki slovesni evharistični shod hrvaško-slovenski v Spljetu v Dalmaciji ter opozarja gg. duhovnike, naj že sedaj mislijo na to in skrbé, da bo udeležba s Kranjske številna.

S tem je bilo pomembno zborovanje zaključeno. V stolnici se je izpostavilo ob pol 4. uri Najsvetejše, na to je bila pol ure tiha adoracija. Z litanijami presv. Srca Jezusovega in blagoslovom se je končala cerkvena slovesnost, pri kateri je bilo poleg duhovnikov navzočega mnogo vernega ljudstva.

Pod Marijinim banderom.

Kakšne so bile Marijine družbe nekdanj.

Nič novega, ampak že več stoletij stara naprava sv. Cerkve so Marijine družbe. V teku dolgih treh stoletij so kakor v ognju zlato, družbe pokazale svojo vrednost in moč.

Poslušajmo torej, kako so sodili in še sodijo o njih najmerodajnejši možje, papeži, škofje, učenjaki, katoliški veljaki.

S kratkimi potezami nam slavni kardinal Beausset (Bosè) podaja lepo sliko kongregacij izza časa zlate dobe kongregacij, ko piše: »Mnogoštevilne kongregacije, ki so v vseh mestih in za vse razne stanove ustanovljene, so ohranile celo prebivalstvo za vero in npravnost.«

»Lahke vaje v pobožnosti, praktična poučevanja, ki se ozirajo na dolžnosti in težave posameznih stanov, branile in varovale so med ljudstvom smisel za npravno življenje, za družabni red, smisel za pokorščino, zmernost in poštenost, t. j. z eno besedo za one čednosti, ki zagotavljajo mir in edinstvo v družinah in srečo v državi.«

Isti zgodovinar povdarja posebno to, kako velik vpliv je imela kongregacija za trgovce. Piše namreč:

»Ni se še v naših večjih trgovskih mestih pozabilo, da nikoli ni bilo večjega reda in večjega sporazumljenja, nikoli več poštenosti v prodajalnah, nikoli pa manj ponarejevanja živil in pokvarjevanja blaga, nikoli manj bankerotov, kakor v onem času, ko so obstajale Marijine družbe.«

O družbah za vojake imamo zgodovinsko zanimivo sodbo vojnega ministra maršala de Villars. Ostudnim napadom od strani janzenistov odgovarja tako-le:

»Kar se mene tiče, moram očitno povedati, da nisem nikoli imel boljših, zvestejših in hrabrejših vojakov kakor so ti, ki pripadajo družbam, v katere se srdito zaletavajo janzenisti.«

Toda omejiti se hočemo ter navesti le ono delavnost družb, ki je postala svetovno-zgodovinske važnosti.

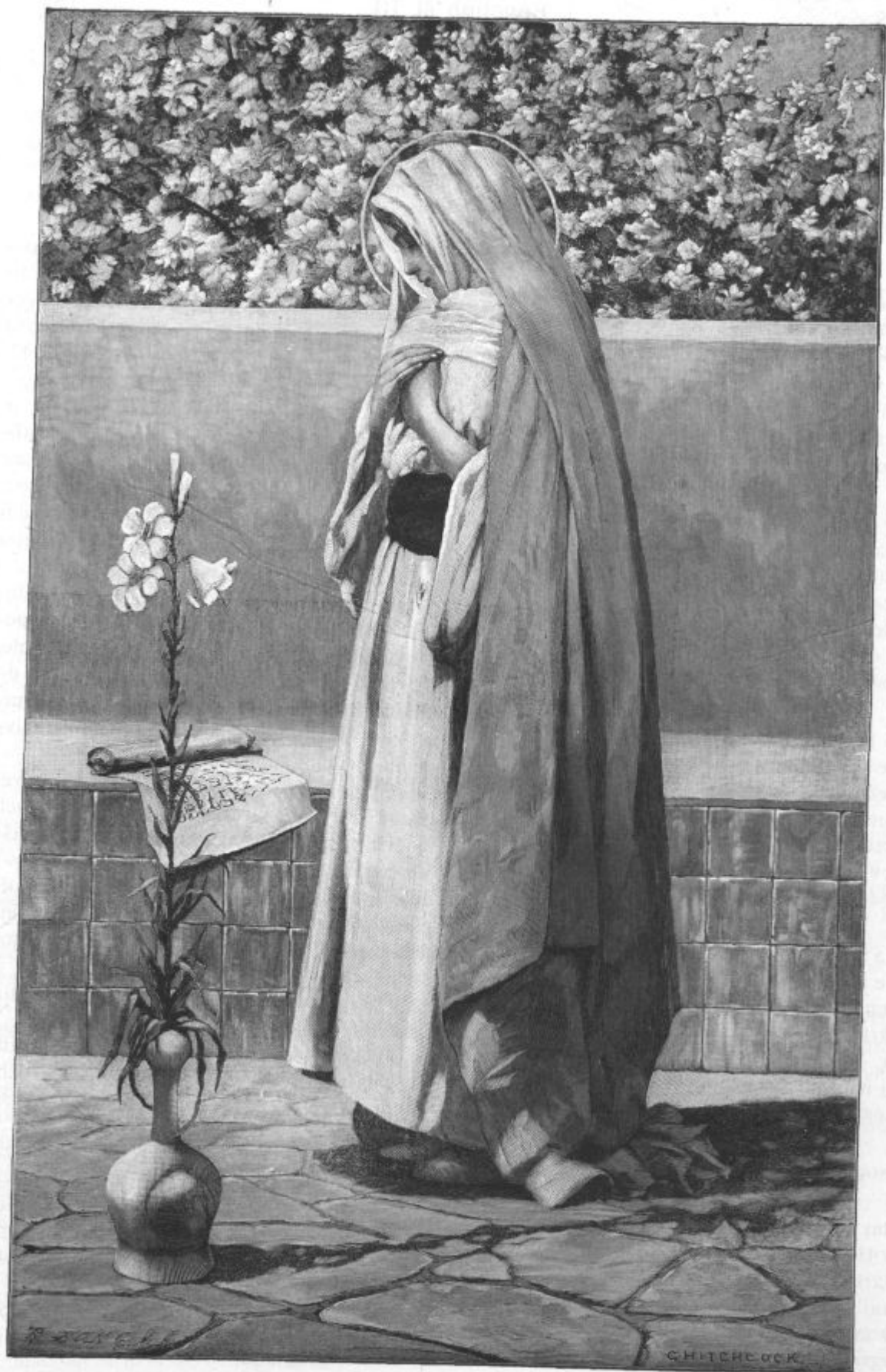
Velik odpad od katoliške Cerkve v 16. stoletju je povsod, zlasti pa še v Avstriji in na Nemškem vsekaj najgiobokeyše rane. Kakor suhe veje od drevesa, tako so cela mesta, da, cele dežele odpadle od sv. Cerkve, druge zopet grozile, da odpadejo. Versko življenje je zelo opešalo, cerkvena pokorščina skoro nepoznana, razudanost skoro brezmejna.

Tukaj je mogel le Bog pomagati. In pomagal je! Eno najboljših sredstev za prerojenje družbe, katerega se je poslužila previdnost božja, so bile Marijine družbe.

V teh so se zbirali oni redki zvesti, ki svojih kolen še niso pripognili pred malikom razuzdanosti in pohotnosti, zbirali so se ti pod posvečenim praporom Kraljice nebes!

Navadno je to bila mala, a kremenito značajna četa dijakov, ki je navdušeno in požrtvovalno pričela boj za najdražjo svetinjo človekovo: za sv. vero. Zgledno življenje mladine je privabilo kmalu ljudi vseh stanov v častno krdelo Marijino.

In pogum teh Marijinih sinov, njih odločen, moški nastop v javnosti za vero, njih spoštovanje do Najsvetejšega, požrtvovalna ljubezen v službi bolnikov, trpečih sobratov ljudi, njih nežno češčenje nebeške Matere, — vse to je celo na ome mogočno vplivalo, ki so že pristopili h krivoverstvu, a še niso bili popolnoma propali.

R. B. W. H. L.

G. HITCHCOCK

Vročā^o ljubezen kongreganistov do sv. vere se je polagoma začela prijemati zape-lanega ljudstva; poživila se je naklonjenost do katoliške Cerkve, in ker se je polagoma zopet začelo živeti po katoliških naukih in določbah, tedaj si je kmalu stara ljubezen do sv. Cerkve osvojila človeška srca.

To je in ostane nesmrtna slava Marijinih družb: pripravila je srečno in resnično reformacijo, t. j. prerojenje in prenovljenje človeške družbe.

Vprašajmo se pa: Kateri so pa bili pri-pomočki, ki so se jih družabniki posluževali, da so človeško družbo tako srečno prenovili, reformirali?

Zgodovina nam pripoveduje pred vsem o p o b o ž n i h p r e d s t a v a h, ki so jih pri-rejali družabniki. Gledavcem, ki so mnogo-brojno od vseh strani prihiteli, naj bi se res-nica, lepota in moč katoliške vere predočila v lepih živih podobah. Večkrat so celo knež-je osebe s celim dvornim spremstvom pri-sostvovala takim predstavam.

V začetku šolskega leta 1602. so v Grad-cu predstavljali »Življenje in smrt sv. Ceci-lije«. Velikansk je bil baje vpliv te igre na gledavce. Nadvojvodinja Eleonora je kasneje sama priznala, da ji je ta lepa in pobožna predstava prva vzbudila misel in željo, svoje deviško življenje popolnoma posvetiti službi božji.

Dalje so bili zopet mogočni javni nastopi in slovesne spokorne pro-cesije, posebno o postu in v velikem tednu, ki so ljudstvo spominjali na velike skrivnosti trpljenja in smrti našega Zveličar-ja. Pri teh nastopih so nastopile vse osebe, ki nam jih sv. evangelij opisuje na Gospodo-vem križevem potu.

Vsa poročila iz onih časov potrjujejo mogočni vpliv teh prireditvev.

Kot spomenik na Marijine družbe še se-daj stoji na Dunaju stavba »Gora Kalvarija« v Hernalsu. Leta 1639. je bil v prisotnosti ce-sarja Ferdinanda III. slovesno posvečen. Tu-kaj sem so predstavili one pobožne prireditve v čast trpljenju in smrti Kristusove, ki imajo zgodovinski pomen zaradi procesij, katerih

so se udeleževali cesar, cesarica, cesarska družina in neštevilna množica ljudstva.

V onih zbeganih in težkih časih trideset-letne vojske so ravno Marijine družbe naj-izdatneje pripomogle na Dunaju, da so se ponesrečili hudobni poizkusi sovražnikov cerkve in prestola.

V posebno svetlem blesku se je tudi po-kazala velika važnost Marijinih družb za časa splošnih javnih nesreč, kakor ob nalez-ljivih boleznih, velikih požarih, ob času vojsk, vsled katerih je posebno trpelo 17. stoletje.

Ura nesreče in splošne potrebe, ta je bila ura dela za vsakega pravega družab-nika. Ako je bilo treba ob splošnih stiskah pomoči, ako je bilo potrebno deliti revežem miloščino, kruha, potrtim pa tolažbe, tedaj so vselej kongreganisti z zgledom drugim pokazali, kaj je treba storiti.

Te dobro urejene, za vse sveto navdu-šene čete so pričenjale vsako dobro in po-trebno delo in zanje še druge navduševala.

Našteta dela požrtvovalne ljubezni do bližnjega, mnoge bolnišnice, sirotišnice, cerkve, ustanove, šole itd. pričajo o živ-ljenju in delovanju Marijinih družb.

Slaven jezuit pravi: »Marijine kongre-gacije so se v prejšnjih stoletjih po vseh močeh prizadevale nadomestiti sedanje naše Vincencijeve družbe (za podporo revežev), dijaška društva, društva rokodelskih pomoč-nikov in vajencev, družbo zmernosti, bralna društva itd. Marijine družbe so bile apostoli svojih časov.«

Tako sodi zgodovina o pomenu častne Marijine legije — o Marijinih družbah.

Recimo za sklep še eno! Ali nam lastna skušnja ne kaže istega? Kjerkoli je družba kakor ima biti, se kažejo podobni krasni uspehi.

Seveda je potrebno, da se družba za-veda svojih dolžnosti, zaveda tudi svoje ve-like moči. Zato pa ni zadosti za družbo, da le vsak mesec enkrat pride k shodu, gre k večjemu še tudi k spovedi in sv. obhajilu, češ, to je dovolj.

V pravi družbi, kakor mora biti, mora goreti sveti ogenj navdušenja za vse dobro.

Kolikor je članov, toliko bi moralo biti apostolov za sveto stvar.

Ti člani gredo med svet z molitvijo, z opominjevanjem, predvsem pa z zgledom pripravljajo Kristusu pot v človeška srca.

Če je tudi družba zelo mala, (recimo, da šteje samo parkrat deset udov), pa je zgledna do zadnjega člana, je delavna, požrtvovalna, dosega prav lahko svoj namen.

Delo je življenje vsake družbe. Delo krepí družbo, delo je v čast družbi, da delo je sredstvo in prvi namen družbe.

Kjer družba dela v smislu apostolskem, kjer so člani res dobri, morda prav zgledni, so je veseli farani, najbolj pa je vesela družba sama sebe.

Kjer pa družba spi — je pa kakor telo brez življenja, ki trohni, gnije in razširja — smrad. Kličem torej vsem družbam:

Na d e l o tedaj, ker resnobni so dnovi
Delo in trud pa nebo blagoslovi! —

P. J.

Marija!

Ko strast besni po duši razdvojeni
ime je Tvoje up rešilni meni —
Marija!

In ko otmeš srce mi iz viharija,
hvaležno, vdano jezik izgovarja:
Marija!

O da nekoč življenje trudno moje,
končalo bi ime presladko Tvoje —
Marija!

Apostolstvo v Marijinih družbah.

1. Apostolstvo šivanke.

»Mati, ali snem iti danes k prednici v vas?« vpraša Nežica svojo skrbno mater.

Mati so privolili. Ko je minila popoldanska služba božja, je stala tovarišica pred vratni sicer tako mirne hišice, v kateri je bivala družbina prednica. Danes je v hiši tako šumenje, kakor v kakšnem čebelnjaku.

Počasi odpre vrata. Kako lepo praznujejo Gospodov dan! Ob veliki mizi stoji prednica in ima opravilo s prikrojevanjem. Blago in kosi oblek leže po mizi. Na klopi krog peči in po stolah pod okni sedé tovarišice. Šivalni stroj se pridno vrti in drdra. Škarje rožljajo med napol tiho govorico.

»No, prav, da si prišla, Nežika! Boš imela kaj časa? Tamle bi bil še en prostorček zate. Ti bo že Bog povrnil!«

Nežika je zdaj vedela, za kaj se gre. V Marijini družbi se je nekdanj govorilo o

božični slavnosti za uboge šolarje, in to naj bi se zdaj uresničilo.

Ali so pa bile vse tovarišice tako izurjene šivilje? E, kaj še! Čemu tudi? Tu je bilo treba parati, tam plesti, tu zopet spenjati: z eno besedo, bilo je delo tudi za neizurjene, toda pridne roke.

Tako se je žrtvovala marsikatera prosta ura nedeljskega počitka krščanske ljubezni. Družice so hitele z delom in bile židane volje, dasi je zunaj snežilo na vso moč.

O sveta božična noč! — Krog lesketajočega božičnega drevesca so zbrani v veliki dvorani malega mesta gostje, revni otroci s stariši in Marijine družice. Na mizah pred odrom so božična darila. Svete pesmi se razlegajo po dvorani. Predstavlja se primerna nabožna igra, ki je višek lepega večera.

Naposled se eden v imenu vseh iskreno zahvali: »Bog vam poplačaj!« in — minila

je preprosta, ljubezni polna slavnost. In ko so pri razstanku prosili otroci, naj bi se jih še kdaj spomnile Marijine hčere, so jim te veselo odgovorile: »Če Bog da, prihodnje leto zopet!« . . .

2. Apostolstvo za duše v vicah.

Iz ljubezni do umrlih tovarišic sta hiteli dve dekleti k cerkvi na goro. Bilo je drugega dne avgusta meseca na dan Porcijunkule, ko nudi sv. Cerkev v toliki obilici odpustkov, da kakor naliv božje milosti gasi ogenj dušam v vicah. Kako sta bili obe od

te zavesti prišinjani! Vzeli sta s seboj zapsnik vseh pokojnih tovarišic svoje kongregacije (in ta ni bil majhen), in kolikorkrat sta stopili zopet v kapelo odpustkov, sta izbrisali eno ime. Za vsako umrlo sestro en odpustek. Tako hodita naprej in naprej v cerkvo molit in se žrtvujeta za duše Marijinih devic v vicah. Nič jih ne ustavi, dokler ni izbrisano poslednje ime. Ena izmed teh dveh plemenitih duš je odtlej zaspala v Gospodu, gotovo so ji hvaležno prihitele nasproti vse ljube tovarišice, za katere je tako rada tukaj molila.

Verni Slovenci! Meseca maja 1908 bo gotovo prvo veliko skupno slovensko romanje v Lurd.

Nujno prosimo: Oglašajte se udeleženci že zdaj, da se vemo ravnati glede romarskega vlaka!

Oglasila sprejema: Upravništvo „Slovenca“.

Ples.

Knjižica s tem naslovom je izšla ravno kar v tretjem natisku — kar je najboljšo priporočilo zanjo. Tretji natisk pa je izšel v izpremenjeni, lični, popolnoma moderni obliki.

Pisatelj je sestavil knjižico iz velike ljubezni do mladine. Oziral se je na vse, samo da reši mlade ljudi pred pogubo. Knjižica ne govori samo o plesu, marveč ima mnogo drugih zlatih zrn v sebi: o čednostih mladine, o nedolžnosti, devištvu, o znanjih, poklicu itd.

Bral jo bo s pridom vsak, vendar v prvi vrsti velja mladim ljudem. Ker po naših Marijinih družbah ples še vedno zmedo dela, dasi je po pravilih skoro popolnoma prepovedan, zato bodi knjižica onim družbam, ki si je še niso omislile, toplo priporočena, naj si je naroče po v e č i z v o d o v in naj jo prebera članice po vrsti, potem jim bodo želje po plesu prešle in družbe bodo v tem oziru v redu.

Osrednje vodstvo M. dr.

Ali ste za svoje otroke že kaj molili?

Neki uradnik je pripeljal svojega nepokornega sina duhovniku, o katerem je bilo znano, da zna vzgajati mladino. Slikal mu je nevbogljivost svojega otroka s kar najbolj črnimi barvami, kar gotovo stori oče le tedaj, ko je že skrajna sila.

»Gospod uradnik,« pravi župnik, »kaj ste pa vse s svojim sinom počeli?«

»Vse sem poskusil, pa ne lepa, ne ostra beseda ne zaleže nič.«

»Besede — je-li to vse, kar ste storili?«

»Tudi palico sem rabil.«

»Drugega nič?«

Uradnik je bil v zadregi, nobeno sredstvo mu ni bilo več znano, ki bi moglo pripeljati njegovega sina na pravo pot. »Gospod uradnik,« pravi duhovnik, »veliko ste storili za svojega sina, a na najboljše sredstvo ste pozabili. Ali ste za svojega sina tudi kaj molili?«

Uradnik pogleda v tla in odgovori: »Te ga pa ne.«

»Ali ste za svoje otroke že kaj molili?« To vprašanje obsega velik del vzgoje. Molitev očeta in matere mnogo pomaga pri vzgoji. Hočeš-li vedeti, katera molitev je najboljša, najuspešnejša? Povem ti, da je to Gospodova molitev ali očenaš.

Ti, ki si sam oče, praviš v tej molitvi Bogu ravno tako očee, kakor tebe kličejo tvoji otroci.

O nebeški Oče! daj, da moji otroci, ki so tudi tvoji otroci, posvečujejo tvoje ime, tebe vedno bolj spoznavajo in ljubijo, povelečujejo in slave.

Daj, da bodo moji otroci zvesti sinovi in hčere sv. katoliške Cerkve, tvojega kra-

ljestva na zemlji; da bodo živeli vedno v kraljestvu milosti in da pridejo enkrat v kraljestvo tvoje slave!

Daj, da bodo vedno tako izpolnjevali tvojo voljo, da se bodo držali tvojih zapovedi, kakor to store tvoji angelji in svetniki v nebesih!

Blagoslovi, o Bog, mojo pridnost in moje delo, moje skrbi in moj trud, da bi jim moja roka pripravljala vsakdanji kruh, ki si ga pripravil vsem svojim stvarjem. A ne daj jim samo telesnega kruha, daj, da bodo tudi lačni duhovnega kruha tvoje besede, in poživi jih z nebeškim kruhom svojega telesa!

Bodi usmiljen, milosti polni Oče! Če bodo tako nesrečni, da te bodo razžalili, odpusti jim njih dolge! Jaz sem jih učil usmiljenja do sovražnikov; odpusti jim torej, kakor tudi oni odpuščajo svojim dolžnikom!

O Oče, glej, koliko nevarnosti in zapeljevanja čaka posebno danes mojih otrok, o, ne vpelji jih v skušnjava, nikar ne pusti, da bi jih premagal hudobni duh — meso in svet; varuj jih slabih tovarišev, slabih knjig, slabega zgleda. Reši moje drage otroke vsega hudega, odvrni od njih bolezen, nesrečo, žalost in tugo, posebno varuj in reši mene in otroke greha in večne smrti, da bomo enkrat vsi gori pri tebi v nebesih!

Tako se dá očenaš kaj primerno obrniti na vzgojo otrok! Naj bi ga stariši in vzgojitelji v tem smislu molili!

Nekaj o slabem berilu.

Kolikokrat še vedno slišimo že tolikokrat ovrženi ugovor: Kdor hoče veljati za omikanega, mora brati vse, kar napišejo sloveči pisatelji, in tudi Cerkvi sovražne liste, da si človek iz njih sam svojo sodbo napravi. Ta ugovor pobijajo temeljito besede, ki jih beremo v nekem postnem pastirskem listu za olomuško škofijo: »Naj vas ne moti prazno govorjenje, da današnja napredna doba zahteva, da se mora vse brati, da si človek napravi samostojno sodbo, niti naj se

ne govori, da ima ta ali oni pisatelj, čegar spretno pero napada vero in nравnost, tako lep slog, da se mora vse čuditi njegovemu velikemu duhu. Strupeno pero ni v stanu, da bi si pričaralo lepih misli in strup ostane vedno strup, če je tudi v zlati posodi.« Zapomni si, dragi bravec, te besede in veruj, da si v grdi mlakuži ne moreš potolažiti hude žeje.

Teotim.

Bratovščina „za dobro smrt“.

Dne 21. aprila t. l. se je v kapeli sv. Jožefa oo. jezuitov v Ljubljani slovesno vpejlala bratovščina »za dobro smrt«. Kanonično ustanovljena in pridružena je bila pa že 8. januarja 1907,

Ker je ta bratovščina po Slovenskem še malo znana, zato mislim, da ne bo odveč, ako jo malo v »Bogoljubu« pojasnim.

1. Bratovščino je prvi ustanovil l. 1648. v Rimu č. o. Vincencij Karafa, sedmi general družbe Jezusove (glej knjižico, ki se dobi prf vsprejemu v bratovščino). Imenovala se je s popolnim naslovom: bratovščina »v čast našemu, na križu umirajočemu Gospodu in Zveličarju Jezusu Kristusu in njegovi prežalostni materi Mariji«, krajši naslov pa je: bratovščina »za dobro smrt«. Le tako se bratovščina imenuje in le bratovščine s tem naslovom se pridružujejo rimski nadbratovščini. Zato pa ni prav, če ljudje pravijo »zapišite me v bratovščino sv. Jožefa« ali »sv. Družine«; sv. Jožef je pač varih ali patron udov te bratovščine in umirajočih, in to marsikoga napelje, da tudi bratovščino imenuje po sv. Jožefu. Je sicer bratovščina sv. Jožefa, ki ima povse drug namen, kakor omenjena bratovščina »za dobro smrt«.

2. Namen bratovščine je, kakor že pravi naslov, da pripravlja vernike na srečno smrt, posebno s tem, da se pogosto spominjajo trpečega in umirajočega Zveličarja na križu in blažene Device in prežalostne Matere božje Marije pod križem, dalje da združuje molitve in dobra dela udov, in te navaja k resnično krščanskemu življenju, ki je trajna in najboljša priprava za dobro smrt.

3. In kako dosega bratovščina ta namen? S tem, da udom predpisuje pravila, v katerih jim pove, kaj imajo storiti.

- a) Vsak dan molijo udje 1 očenaš in 1 češčena marijo in sicer vsak za vse in vsi za vsakega, da zadobe milost srečne smrti.
- b) Vsi udje naj se zbirajo, kolikor morejo, vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldne ob 5. v kapeli sv. Jožefa oo. jezuitov (Elizabetna cesta št. 5), ali pa tam, kjer je tudi ta bratovščina ustanovljena, k bratovski pobožnosti, ki obsega pridigo (o trpečem in umirajočem Kristusu, o njegovi žalostni Materi, o poslednjih rečeh, o vsem, s čimer se omogoči res krščansko življenje), izpostavo in počesčenje Najsvetejšega, nazadnje blagoslov.

c) Dalje priporoča bratovščina udom kot koristno, da časte presv. Srce Jezusovo, dragoceno kri Gospodovo in sedem Marijinih žalosti, da hodijo mesečno k sv. zakramentu v ta namen, da si vsak sam zase in za vse ude vseh teh bratovščin po svetu izprosi milost, da pobožno žive in sveto umro.

Vsak petek je dobro, da store v spomin smrtne bridkosti Zveličarjeve na križu kako delo ljubezni, ali da vsaj v isti namen obude dejanje ljubezni.

Vsak mesec ali vsaj nekolikokrat v letu je koristno, če se kak cel dan pripravljajo na dobro smrt; da obiščejo umirajoče, da o pravem času prejmejo sv. zakramente, da molijo za umrle, zanje darujejo sv. maše, da so navzoči pri njihovem pogrebu.

Zjutraj naj gredo udje k sv. maši, zvečer kratko izprašajo svojo vest.

Nobeno teh pravil ne veže pod grehom. In kar je od črke c) dalje, se samo priporoča udom, toraj naj store kolikor morejo; in če pozabijo storiti, naj se zato prav nič ne vznemirjajo.

4. Bratovščina »za dobro smrt« pa nanklanja svojim udom prav velike duhovne dobrote.

Udje naj goje posebno pobožnost do križanega Jezusa Kristusa in žalostne Matere božje, ta pobožnost pa vpliva na to, da ohrani našo dušo čisto in da dosežemo popolno ljubezen božjo, ki je najgotovejše poročstvo blažene smrti in srečne večnosti.

Udje poslušajo božjo besedo, vsaj mesečno prejemajo sv. zakramente, ki nam dele milost, da se varujemo greha, zlasti smrtnega, da se ustavljamo izkušnjam in se vabečih in zapeljivih grešnih priložnosti izogibljemo, da dobra dela opravljamo in v popolnosti napredujemo.

Vsi udje molijo vsak dan vsak za vse in vsi za vsakega, da bi srečno umrli. In to je za uda velike koristi, je sladka tolažba. Le pomisli. Pri oo. jezuitih v Ljubljani je sedaj vpisanih že blizu 800 udov. Če bi tudi samo polovica opravila bratovsko molitev, se iz-

moli zate, ako se daš vpisati, vsak dan 400 očenašev in češenamarij za dobro smrt. Pa ti nisi deležen molitev samo ljubljanskih članov, temveč vseh udov, ki so raztreseni po vseh delih sveta.

Istotako je vsak ud deležen vseh dobrih del, ki jih store vsi drugi udje ter bratovščin po svetu.

Udje zadobe mnogo popolnih odpustkov in onih, ki so podeljeni za rimske postaje.

Za bolne in umirajoče se moli in se jim izkazuje krščanska ljubezen.

Za umrle ude molijo drugi udje sami zase pa tudi skupno pri mesečni bratovski pobožnosti vsako tretjo nedeljo. Prebero se imena umrlih, ako so bila vodstvu naznanjena. Najlaglje se to zgodi na ta način, da se v ovitku pošlje vodstvu bratovščine (Ljubljana, Elizabetna cesta št. 5) sprejemnica ranjkega uda.

Razun tega darujejo udje za umrle pogosto sv. maše.

Slednjič je in ostane spomin na zadnjo uro koristna misel, ki nas varuje greha, po grehu priganja k pokori, nam daje srčnost, da se vadimo v vsaki kreposti, nas uči zaničevati pozemeljsko in minljivo, in nas navdušuje za nebeško in večno.

5. Sprejem v bratovščino.

a) Sprejme se le tisti, ki sam osebnopride v Ljubljano k voditelju bratovščine in izrazi željo, da pristopi k bratovščini kot ud.

b) Odsotni (nenavzoči) se sprejmejo le v redkih slučajih, če je n. pr. kdo prav zelo bolan in res ne more priti.

Kaj pa s tistimi, ki niso v Ljubljani, ampak daleč proč, da ne morejo sami priti k voditelju in bi radi pristopili k tej bratovščini?

Tisti, ki to žele, naj store tako: Naj se jih zbere iz enega kraja v ečskupaj. Kajti če se oglasi vsak posebej, stane to več časa in poštnine. Eden izmed njih naznani »predstojništvu oo. jezuitov v Ljubljani« število, koliko se jih hoče zapisati v bratovščino »za dobro smrt«. Voditelj pošlje tem sprejemnice

in knjižice (ki obširneje govore o vsem, kar se tiče te bratovščine). S temi sprejemnicami naj gre vsak sam h kakemu duhovniku, katerega voditelj bratovščine v Ljubljani v ta namen pooblasti, da mesto njega ude tam osebno sprejme v bratovščino in na sprejemnico vpiše njihova imena. Nato naj zopet eden v imenu vseh naznani predstojništvu oo. jezuitov imena sprejetih udov in dan, kdaj so bili sprejeti. Kajti voditelj jih mora zapisati v bratovski zapisnik, sicer bi ne bil sprejem veljaven.

Torej ne gre, da bi kdo zapisaval imena po svoji župniji in bi imena poslal semkaj v Ljubljano in bi mislil, da so s tem že sprejeti. Zato naj se vsak drži tega, kar je bilo zgoraj rečeno.

Za sprejem se ne zahteva nič; pač naj dotični povrnejo voditelju stroške

za pisma, za tisk in pošiljatev knjižic (s pošt-nimi znamkami ali drugače). Če hoče kdo obenem kaj darovati za novo cerkev sv. Jozefa v Ljubljani se seveda hvaležno sprejme.

Bratovščina za dobro smrt se lahko, kakor vsaka druga bratovščina, kanonično ustanovi v vsaki župniji. Prosi se preč. škofijski ordinarijat, da bratovščino kanonično ustanovi in potrdi pravila, potem se pa pošlje prošnja v Rim generalu jezuitov (sedaj na naslov: A. R. P. Franciscus Xav. Wernz, Roma, Via di S. Nicola da Tolentino 8.), da jo pridruži rimski nadbratovščini ter ji podeli njene odpustke in milosti.

o. Janez Pristov, T. J.
tč. voditelj bratovščine.

Na jesenskem prizorišču.

Poletna doba nam je zatonila,
le malo rožic še na polju raste.
Še te nam bo osula burje sila,
ki lomí časih cele hraste.

Če burja nam ogoli gaj in polje,
naj pa vihar strasti nam prizanaša;
da si kot zvesti sluge božje volje
prisvajamo, kar srca nam okraša.

Le zveni cvetje gorkega poletja,
duhovno cvetje buineje naj klije!
Za rožni venec daj nebo nam cvetja,
ki naj ga vsakdo pridno v vence vije!

Za cvetje, ki osuje se v jeseni,
nam bodi cvetje to kot namestilo;
kot hrabremu vojščaku meč jekleni
bo isto v dušnem boju nam služilo.

Ta venec bodi tudi dar za tiste,
ki jih očiščujo číog enj muči,
da skoraj dvignejo se k Bogu čiste,
da vradoste se v svitu večne luči.

Kedor ta rožni venec pridno spleta,
umiral bo nekoč v presladki nadi,
da srečno prejme, kar se nam obeta,
tam gori, v večno blaženi pomladi.

Br. Gervazij.

Dvestoletnica pri kapucinih v Loki.

Prvega in drugega avgusta obhajala se je v Škofji Loki razun porcijunkule tudi dvestoletnica kapucinske cerkve in samostana. 28. aprila je preteklo ravno 200 let, odkar je bil položen vogeljni kamen cerkvi in samostanu. Samoobsebi je umevno, da se na ta dogodek saj nekoliko spominjamo. V ta namen je loški p. gvardijan sam naprosil slav-

nostna govornika provincijala kapucinske provincije p. Donata Zupančiča in kranjskega dekana gosp. Antona Koblarja.

P. provincijal je v svojem govoru omenjal slavnih mož naše pokrajine kapucinske, zlasti sv. Lavrencija brindiškega, ustanovitelja te pokrajine. Potem je omenil može, ki so prelili kri za sv. vero, kakor tudi one, ki

so se žrtvovali kot mučenci krščanske ljubezni ob času kuge na Štajerskem in na Goriškem. Omenil je može, ki so umrli v duhu svetosti, kakor o. Frančišek, imenovan Tirolec, o. Marijan iz Landsberga, o. Silvester iz Polšnika, o. Gabrijel iz Cmureka, o. Bonaventura iz Naklega. Več je omenil o o. Erhardu, ki je bil rojen v Radgoni l. 1713, kateri je bil dvakrat izvoljen za provincijala naše pokrajine leta 1755 in zopet l. 1761. Leta 1763, ko je umrl v Rimu generalni definitor p. Ludovik iz Novega Mesta, je bil na papežeyo povelje na njegovo mesto v Rim poklican in dné 2. junija 1775 izvoljen za generalnega ministra. Leta 1782 je bil vnovič izvoljen in bil tako neprenehoma celih 14 let predstojnik celega kapucinskega reda. Umril je v Rimu 8. avgusta 1798. l. Kot provincijal je tudi loški samostan obiskal. Bil je mož posebne pobožnosti, kateremu je cesarica Marija Terezija v znak posebnega spoštovanja podarila neko podobo Matere božje. Omenil je tudi, kako je delal za provincijo s peresom, kakor tudi z besedo in zgledom; omenil čudeže, katere naši bularji naštevajo. — Omenil je potem o. Antona iz Luke, kateri je umrl l. 1714 v Stradnu na Štajerskem. Navedel je čudeže iz neke listine, ki je izgotovljena na Vranskem na Štajerskem dne 11. avgusta 1724. l., katero je imel pri rokah. — Prav posebno se je pa oziral na o. Konstantina iz Škofje Loke, kateri je bil plemenite rodbine Firmpeil; kako se je odlikoval v molitvi, premišljevanju, bil večkrat zamaknjen, prerokoval celo prihodnje reči. — Omenil je povrh nekaj mož, ki so delovali kot apostolski misijonarji.

Proti sklepu je omenil govornik, da v istem duhu, v katerem so se ti tako odlikovali, delujejo kapucini tudi sedaj. Ni čuda tedaj, da so od nekda in tudi sedaj ljudje radi prihajali v to cerkev. Dokaz temu so tisti, ki so se v tej cerkvi odpovedali luteranstvu, dokaz temu, da jih je l. 1724 samo v tej cerkvi od dne 26. junija do 28. oktobra bilo obhajanih 17.038 ljudi; da je vsako nedeljo od ranega jutra naprej spovedovalo 4 do 5, včasih še več kapucinov. Dokaz temu,

da je l. 1747 ob priliki tridnevnice sv. Fidela in Jožefa Leoniškega prišlo iz okoliških župnij toliko ljudi, da so na samostanskem vrtu morali napraviti oltar; in v tistem času, ko je bila v cerkvi pridiga, so bile še tri pridige na vrtu in obhajanih je bilo takrat nad 15.000 ljudi. Dokaz temu, da so Ločani vedeli ceniti kapucine je tudi to, da so za časa cesarja Jožefa II. in tudi pozneje se potegnili zanje.

Sv. Frančišek Serafski.

K sklepu je govornik omenil, da hočemo kapucini tukaj in po celi provinciji delovati po zgledu naših prednikov v čast božjo in bližnjemu v zveličanje, ne glede na čast ali grajo in ne iščemo drugega plačila, kakor pri Bogu v večnosti.

Drugi govornik je bil, kakor omenjeno g. dekan kranjski, Anton Koblar. Ta je povedal zgodovino loškega samostana samega. Kako so že poprej, preden je bil v Loki samostan, iz Kranja hodili kapucini v Škofjo Loko spovedovat in pridigovat. Neki meščan, po imenu Sebastjan Lukančič, je iz-

ročil nekaj denarja za samostan, potem so meščani, kakor tudi okoličani pomagali gmotno za zidanje samostana. Leta 1713, dné 22. junija je bila cerkev posvečena v čast sv. Ani od presvetlega gospoda Frančiška Karola pl. Kavnic, škofa ljubljanskega.

Potem je govornik našteval v jedrnatih besedah sovražnike sv. katol. Cerkve do današnjega dne. Že v zibeljki krščanstva, je omenil govornik, je Herod hotel uničiti krščanstvo. Pozneje so bili rimski cesarji, ki so se zavezali, da bodo krščanstvo zatrli. Eden takih je bil Julij Odpadnik; pa moral je nazadnje izreči: »Zmagal si Nazarejec!« Potem so za njim preganjali Cerkev tudi drugi rimski cesarji, kakor Neron, Domicijan in Dioklecijan itd. Kristjane so topili v morju, žgali jih na gromadi, metali divjim živalim, rabelji so se utrudili, pa opešala ni krščanska vera in krščanska gorečnost.

Prišla je nova nevarnost. Divja ljudstva so se valila proti Rimu, premagali so jih sicer, pa sprejeli so krščansko vero. Kdo je zmagal? Resnica božja, krščanska Cerkev. — Potem so prišli Turki, so požigali cerkve, morili kristjane; pa katol. cerkev je ostala. »Peklenska vrata je ne bodo premagala.« Nove nevarnosti: francoska revolucija je izbruhnila, kjer je bilo nad 2000 duhovnikov in nad milijon katoličanov pomorjenih. Toda sovražniki niso zmagali, ampak katoliška Cerkev. Cesar Napoleon je preganjal papeža; on je pa umrl v obupnosti in zmagala je katoliška Cerkev. Na Nemškem je bil kulturni boj; pa ravno ta je dal

moč sv. katoliški Cerkvi, da je ostala trdna in stanovitna. To nam daje ravno upanje, da tudi v sedanjih časih slavno zmaga katoliška Cerkev. — Tudi v katoliški Cerkvi sami so bili sovražniki. Arij je trdil, da Kristus ni pravi Bog; in takrat jih je veliko odpadlo od Cerkve; pa ni preteklo sto let in vrnili so se nazaj v cerkveno naročje. Kdo je zmagal? Potem so odpadli Rusi, ker niso hoteli spoznati papeža za vrhovnega poglavarja sv. Cerkve. Dal Bog, da se kmalu povrnejo nazaj, da bo en hlev in en pastir! — Velika nevarnost za Cerkev je bila tudi v naših krajih v lutrovih časih, kjer jih je veliko odpadlo. Pa nastopili so očetje jezuitje, kapucini in pa škof ljubljanski Tomaž Hren in ljudstvo zopet spreobrnilo. Vse te zmote so bile premagane in se premagujejo zdaj, ko ljudje spoznavajo resnico in zavržejo zmoto. Sv. Cerkev se vzdiguje in raste, ker v zadnjem času je bilo ustanovljenih 200 novih škofij po vesoljnem svetu. Katoliška Cerkev je zidana na skali in peklenka vrata je ne bodo premagala.

K sklepu je omenil govornik, da se moramo tudi mi vojskovati do zadnjega dihljaja in se ne sramovati, da smo kristjani; bodimo zvesti sv. katoliški Cerkvi, darujmo dušna in telesna dela v čast božjo. Skrbimo, da bo rasla sv. katoliška Cerkev, da se ne bo reklo, bila je in je ni več.

Tako smo se spominjali naše dvestoletnice.

P. Metod Mišič
gvardjan v Škofji Loki.

Spomini vojaškega duhovnika.

(Pše Frančišek Premru.)

Pri tem delovanju za domačo faro v Sarajevu in druge po Bosni svojih dolžnosti kot vojaški duhovnik, niti malo nisem zemaril. Bila je pa služba že kaj lahka. Število bolnikov se je znatno zmanjšalo, legar je prenehal in vsled tega so bili tudi pogrebi kaj redki. Dela torej zame premalo, preostajalo mi je časa. Tu mi je ponudba od-

nosno prošnja g. vojaškega župnika, naj mu v župnem uradu pomagam, prav prišla, ker mi je bila obenem priložnost dana, da se kaj učim. Takorekoč kot tajnik sem dobil od g. župnika nalog, da 17. novembra 1879 blagoslovim spominski kamen, ki ga je postavil pred svojim odhodom v domovino 8. pešpolk v spomin svojim padlim in umrlim to-

varišem. Naj tukaj omenim, da je imel ta polk največ izgube. Dne 4. in 5. septembra je padlo 40 mož in 4 častniki, ranjenih je bilo 7 častnikov in 254 mož, pogrešalo se jih je 27 mož, katere pa z lahko vestjo med mrtve štejemo. Koliko je pa vsled bolezni jih pomrlo, ne vem. Lahko se reče, da je bil polk desetinjnen (decimiran).

Omenjeni dan ob 9. uri zjutraj se je postavil polk v vrsto na pokopališču, kjer je stal spomenik, okinčan s smrekovim zelenjem. Ko je zapovedujoči general prišel, sem spomenik blagoslovil. Po dokončanem obredu je po prejšnjem dogovoru godba igrala ginljivo in pretresljivo pesem Körnerjevo: »Molitev v boju« in potem eno žalostinko. Potem sem držal vojakom nagovor, seveda nemški. Jaz mislim, da ne bo nikogar dolgočasil, zato naj radi posebnosti neokrajšan sledi.

Dragi bratje, hrabri junaki! Davno že je vaše srce poželedo po domačih dobravah in po domačem ognjišču, kjer vas vaši starši, bratje, sestre in žlahtniki željno pričakujejo.

V najtežjih odnošajih znabiti celo v krvavem boju, bila vam je ljubka hišica sredi bujnih moravskih poljan, kjer je posameznega zibel tekla, kjer je posamezni lepi čas otroških let v krogu svojih domačih srečno preživel, pred očmi. Vaše stremljenje, da, sredotočje vaših želja je bilo, da bi se po dopolnjenem težkem delu mogli vrniti domov, da tam v krogu svojih odpočijete. O kako so vam bile ure ko dnevi, in dnevi ko leta, pričakujočim vam zaželjeni čas, ki naj bi vam odprl pot v drago domačijo. Težko delo je dovršeno in vi se vračate domov. Svojo dolžnost ste popolnoma izpolnili. Nikaki trud, nikaka žrtva vam ni bila odveč, da ustrezete željam presvetlega cesarja in ljube nam domovine, ki so se zanašali na vašo vdanost in požrtvovalnost.

S polnim zadovoljstvom gleda Njegovo Veličanstvo, s ponosom zre mogočna Avstrija na vas, ki se zmagonosni odpravljate na pot v domače kraje.

Ali kot pravi junaki, kot zvesti tovariši svojih bojnih bratov, katere je nemila smrt v tuji zemlji iz vaše srede pobrala, niste pozabili. Danes ste se združili tukaj, da se od svojih, tu počivajočih tovarišev častno poslovite. Njim v častni spomin je vaša bratovska ljubezen postavila ta spomenik, katerega sem v imenu sv. cerkve ravno blagoslovil, ki bo poznim rodovom pričal, da so se v tej deželi vrli sinovi Moravske za blagor človeštva, za osvobojenje kristjanov iz sramotnega robstva bojevali in svojo kri prelivali. Očetje bodo, kazaje na ta spomenik, svojim otrokom pripovedovali: Tu počivajo junaki, ki so naše verige strli in nam svobodo prinesli.

Daleč od svojih počivajo tu — žrtve dolžnosti. Ne ena solza ne moči njihovega groba, pač pa jih obilo teče v domačiji. Ni je nežne roke, ki bi rahljala in kinčala gomilo, pač pa vzdihuje marsikako potrto materino srce, ki bi rado svojemu ljubliencu to ljubezen izkazovalo. Zdaj ste pa vi, zvesti tovariši pokojnih, tu zbrani, da doma žalujoče zastopate. Zakličite svojim pokojnim tovarišem od srca: počivajte v miru in večna luč naj vam sveti, ter nosite iz teh grobov domačim zadnji pozdrav, zadnji »zbogom«, do svidenja onstran groba v bolji večnosti.

Smatram za svojo dolžnost, da se vam v imenu sv. cerkve, katere otroci smo, v imenu pokojnih tovarišev, pri katerih grobeh stojimo, v imenu njihovih domačih, ki jih objokujejo, od srca zahvalim za to, njim izkazano zadnjo ljubezen. Želim pa obenem in vas prosim, da tudi v bodoče na nje ne pozabite, da večkrat za njihov mir in pokoj molite. Posebno pa danes povzdignite svoja srca k nebesom in molite z menoj:

Vsemogočni večni Bog! Gospod neskončnega usmiljenja in neizmerne dobrote, ki nad živimi in mrtvimi gospoduješ, glej nas pred svojim sv. obličjem stati in moliti za tvoje služabnike,

naše sobrate vojake, ki v tej blagoslovljeni zemlji smrtno spanje spe, naj bi njih duše po tvoji milosti pri tebi oni mir uživale, katerega svet dati ne more. Tvoja sv. beseda je, da so blaženi, ki v Gospodu zaspe. V kolikor jih ni človeška slabost motila, so, dokler so v tej solzni dolini potovali, zvesto hodili po poti tvojih zapovedi, umrli so v zvestem izpolnjevanju svojih dolžnosti, vdani v tvojo sv. voljo, Gospod.

Nebeški Oče! Usliši milostno našo molitev, ki se kot zedinjena prošnja čvrste čete k tebi vzdiguje in podeli, da one, katere tudi po smrti še ljubimo, tudi v njih vojaških čednostih posnemamo tu na zemlji.

Večni Oče, gospodar življenja in smrti! V sv. čutilu ljubezni, ki nas s tvojimi v svojem poklicu umrlimi služabniki veže, priporočamo duše naših sobratov vojakov tvojemu neizmernemu usmiljenju.

Naša srca pa krepí in jači z milostjo svoje tolažbe, da trdni v zvestobi, neomahljivi v vdanosti do našega presvetlega cesarja Franceta Jožefa I. živimo ter v zvestem izpolnjevanju svojih stanovskih dolžnosti, na smrtno uro mir vesti in po tvoji milosti večno zveličanje zadobimo. Amen.

Nato je bila zapoved dana: »K molitvi!« in jaz sem odmolil tri očenaše in češčena-marije za pokoj umrlih tovarišev. Potem je cel polk oddal častni strel, zastava se je povesila kot v slovo junakom, ki so se v njeni senci hrabro bojevali, godba je zaigrala cesarsko pesem in s tem se je lepa in ginljiva krščansko-vojaška svečanost končala.

Koncem leta 1879 in početkom leta 1880 jele so se seliti družine uradnikov, ki so od vojaških oblasti prevzeli upravo okupiranih pokrajin, iz vseh strani razprostrane Avstrije v Sarajevo in druga večja mesta. To je bila, rekel bi, druga okupacija Bosne-Hercegovine, namreč po ženstvu. Število katoličanov se je znatno pomnožilo, pa tudi enoličnost v službi božji, kar se jezika tiče, je prestala. Od mnogih strani se je izrazila želja,

enkrat nemško pridigo slišati. Slednjič me obišče višji civilni uradnik ter me neposredno naprosi, naj bi jaz obči želji ustregel, saj sami protestanti med njimi žele nemško pridigo slišati. Čeravno sem za veliki petek že prevzel pridigo za domače ljudstvo, sem tudi nemško določil za ta dan ob tretji uri popoldne. To je bila prva nemška pridiga v Sarajevu, pa tudi moja prva nemška za nevojake.

Meseca maja je šel vojaški župnik na trimesečen dopust, in meni je bila poverjena uprava župnije. V izvanrednih odnošajih z malo močmi (imel sem na razpolaganje 11 vojaških duhovnov) skrbeti za duhovne potrebe vojakov v dveh pokrajinah, ni bila mala stvar in je bilo posla dovolj. Vzlic temu sem skrbel, da se sv. Anton Pad., patron Bosne, kolikor mogoče lepo proslavi. Izprosil sem od vo. poveljništva pol stotnije vojakov in vojaško glazbo. Slednja je igrala med sv. mašo nabožne pesmi, vojaki pa so oddali pri gloriiji, prvem in zadnjem evangeliju častni strel. To je bilo veselje v narodu. Po dokončanem sv. opravilu sem videl prizor, ki se mi je globoko vtisnil v dušo. Možje in žene so se s solznimi očmi med seboj objemali, hvaleči Boga, da so kaj takega doživeli in blagrujoči svoje otroke, katere čaka boljša bodočnost. Ta prizor je v meni obudil sklep, vse dušne in telesne sile zastaviti, da se procesija sv. Rešnjega Telesa na najsija'nejši način slavi.

Koliko ovir in nasprotkov sem moral odstraniti!

Pot, po kateri naj bi se procesija vodila, sem že odločil. Največja skrb je bila, kam in kje oltarje postaviti. Iskal sem in premišljeval. Ena hiša, po evropskem slogu novoizdana, me je posebno v oči bodla radi lepega ozadja za oltar, ali moral bi glavna vrata zasloniti, torej zapreti. Vrh tega je bil gospodar hiše mohamedanec. Ravno vstopi v hišo in jaz ga pogumno nagovorim: »Čuješ brate, je-li ta hiša tvoja?« — »Je, gospodine, ali se ti dopade?« — »Zelo, posebno, če bi smel tu postaviti oltar za jutrišno cerkveno slovesnost.« — »E, pa moreš.« — »Hvala ti brate, za dobro voljo, a jaz bi moral ulaz v tvojo hišo do jutri zjutraj s postavljenim oltarom

zapreti.« — »Nič za to, saj grem lahko skozi lekarno, ki je moja last.« — Dobro je izpalo, sem si mislil, zdaj pogumno dalje. V nekem dučanu (vrsta prodajalnice) sedi pričakovaje kupčevalca neki žid. Pristopim k njemu, ne kot kupčevalec, ampak kot moledovalec, proseč ga, da bi mi dovolil, da se pred njegovim dučanom postavi oltar, ali bi moral ob 5. uri popoldne zapreti in bi mogel šele drugi dan po 9. uri zjutraj odpreti. — »Svobodno, gospodine, ako hočete precej zaprem in tudi jutri imam lahko celi dan zaprto.« Tretje mesto, kjer sem hotel postaviti oltar, mi je bilo zabranjeno. Lastnik hiše je bil kristjan grško-iztočne vere. Zbolelo me je in nisem mogel drugače, da mu ne rečem: »Sram te bodi, mohamedan in žid sta mi drage volje dovolila, kar mi ti kot kristjan zabranjuješ«. Izbral sem na koncu velikega trga ob obzidju d'jamiye (turška cerkev) primerno mesto. Četrta postaja je bila odločena pred vojašnico na glavnem trgu. Vejevja za šotore so obilo pripeljali katoliški kmetje iz okolice; vse je bilo pripravljeno.

Točno po zapovedi ob treh popoldne se mi javi poročnik na čelu 20 vojakov na razpolaganje. S pomočjo teh in nekaj domačih katoličanov, ki so me preskrbeli s kaj lepimi prostirači in pregrinjali ter s slikami, sem postavil kaj lepe oltarčke. Potrebne mize sem dobil iz vojašnice. Med tem delom dobim naenkrat neugodno poročilo, da je škof odpotoval, ne da bi bil povedal kam, da pa je prišel mostarski škof v poslu v Sarajevo. Naprosil sem tedaj tega, da bi vodil procesijo. Reče mi, da od srca rad, če domači škof dovoli. Da, išči ga, sem si mislil, ali kje?

Svoj cilj pred očmi, sem se nadal, da tudi to oviro odstranim. Hitim na brzovjav in dam na štiri mesta, kjer sem mislil, da utegne biti, brzovjaviti. Ob osmih zvečer sem dobil iz Buzovače brzovjavno dovoljenje in takoj pohitel v župnišče, da to javim. Misleč, da je zdaj vse v redu, sem hotel oditi; kar mi reče župnik, da so pontifikalija, t. j. škofova cerkvena oblačila v škofovi vili, eno uro daleč od Sarajeva. Srpo sem ga pogledal in trpko vprašal, da li tega pred ni vedel

in zakaj da ni skrbel, da se donesejo pravočasno. Na srečo smo imeli že izvoščeke (fija-kerje) v Sarajevu. Brž najamem enega in pošljem domačega kapelana po oblačila.

Pričakovaje brzovjavko, sem še ogledal posamezne oltarje in našel vse v redu, tudi straža je stala pri vsakem oltarju. O polnoči sem še enkrat nadziral straže, potem pa legel k počitku. Ali vesela vznujanost, da se mi je posrečilo vzlic tolikim oviram vse lepo vpraviti, mi ni dala spati. Tudi sem dva, trikrat pogledal venkaj kakšno vreme nam se obeta. Nebo je bilo jasno ko ribje oko; koliko veselje zame!

Po sv. maši, pri kateri je igrala vojaška godba, se je vršil obhod v sledečem redu: Naprej sta korakali dve stotniji vojaštva z godbo na čelu. Potem je sledilo dvanajst domačih deklic z gorečimi svečami, za njimi dvanajst belo oblečenih s košaricami dišičega cvetja. To so bili otroci uradnikov. Potem je prišla duhovščina, nas je bilo 6, trije frančiškani in trije vojaški duhovni. Pod nebom pa je nosil škof mostarski presv. Rešnje Telo. Na vsaki strani je korakalo šest podčastnikov kot častna straža. Za nebom sta šla zapovedujoči general Njeg. kralj. visokost Würtemberg, protestant in pa vladika, t. j. škof grško-iztočne vere. Tudi drugoverci so tedaj presv. Rešnjemu Telesu čast izkazali. Potem je sledilo nebroj častništva in uradništva, slednjič je zaključil obhod pobožni domači narod.

Pri prvi in zadnji postaji sem jaz pel sv. evangelij, pri drugi in tretji moja tovariša. Z navdušenjem in zvonkim glasom, kakor mi ga je dobri Bog dal, sem odpel sv. evangelij, da se je daleč razlegalo. Pri vsakem znamenju sprožilo je vojaštvo častni strel, na gradu pa so grmeli topovi, daleč v svet oznanovaje, da katoliška cerkev v Sarajevu obhaja najlepši svoj praznik prvič z največjo slovestnostjo. Po dokončanem obhodu sem vzdihnil: hvala Bogu, moj težki trud ni bil zastonj, bilo je lepo!

Naj bo češčeno in hvaljeno vedno presveto Rešnje Telo!

(Dalje.)

Slovenska šola v Aleksandriji.

Za slovensko šolo v Aleksandriji smo dobili v najem za primerno, zelo nizko ceno pripravno hišo z vrtom, ki je v središču mesta, pet minut oddaljena od cerkve sv. Katarine. V par tednih bo vse pripravljeno, da se bodo mogle naseliti čč. slovenske šol. sestre in pričeti šolo

meseca oktobra. Precej bo res prvo leto troškov, pa s skupnimi močmi jih bomo zmagali, zato zaupno prosim pomoči. Vsem blagim darovalcem pa kličem iz srca: Dobri Bog povrni jim obilno!

P. Benigen Snoj.

Zanimivosti z mojega pota.

(Piše urednik.)

Pred dvema leti sem v »Bogoljubu« nekoliko opisal svoje potovanje po slovenskem Štajerskem. Slišal sem, da so tisto ljudje radi brali. To mi daje pogum, da vam nekoliko popišem tudi pot, ki sem jo bil storil letos ravno pred kratkim; toliko, da sem se do danes dobro odpočil od potnega truda.

Kakor tedaj vidite, sem jo zopet ubral nekoliko po svetu. Potovanje, kakor veste, je nekaka moderna bolezen. Dandanes vse potuje, vse mr-goli po kolodvorih. Jaz, dasi nisem zdrav, vendar modernih boleznim nimam mnogo; zakaj ne sučem, ne obračam in ne nosim se ravno po najnovejši šegi; toda tole moderno lastnost pa imam, da precej rad kam po svetu stopim. Veste, urednik ima tudi nekoliko potrebe, zato pa tudi pravice po svetu pogledati, da vidi, kaj in kako žive in delajo drugod, da dobi novih misli, da torej more svojim bravcem kaj novega na mizo postaviti. Zato jaz ne hodim nikoli okolu brez pravega namena, samo zaradi kratkočasia, ampak vselej skušam prijetno s koristnim združiti, s potovanjem tudi kak gotov namen doseči.

Tako sem se tedaj v dobri zavesti in opremljen s potrebnimi pravicami napravil na pot. Pravi povod mojemu potu je bil veliki shod Marijinih družb v Lincu v dnevih 7., 8. in 9. septembra, o čemer bom pozneje kaj več povedal. Zdelo se mi je namreč prav in potrebno, da je na takem shodu zastopana tudi ljubljanska škofija, ki se ponaša s tolikim številom družb, kakor nobena druga. Vendar pa nisem šel v Linc po ravni črti, ki je — kakor smo se v prvi šoli učili — najkrajša, ampak šel in odšel sem

nekoliko po ovinkih, da — če je človek že enkrat na potu — mimogrede tudi še sam po tem malo pogledam. Pomneč pa besede, da ni dobro človeku samemu biti, nisem hodil sam, ampak imel sem ljubega tovariša v osebi č. g. župnika Jožefa Plantariča iz Št. Lamberta, s katerim sva delila prijetnosti in težave tega pota.

V ponedeljek po angeljski nedelji zjutraj sva se vsedla na gorenjski vlak. Vozilo se je ta dan še mnogo drugih duhovnikov po železnici, nekateri — ki v nedeljo niso mogli — na Brezje, drugi pa šele s slavnosti z Brezja. Meni je bilo v resnici žal, da zaradi tega potovanja nisem mogel biti osebno pričujoč pri veličastni slovesnosti; no, treba pa tudi ni, da bi moral povsod zraven biti! Naprositi sem torej moral nekega drugega dobrega gospoda, da mi je slavnost na Brezjah malo popisal, da ni bilo ravno treba vsega po »Slovincu« ponatiskavati. Da se je le slavnost izvršila tako lepo in pa brez posebne nesreče! Takrat so namreč še krožile govornice, da je mrtvih ne vem koliko; a vse to govorjenje se je potem k sreči izkazalo prazno.

Midva sva bila najprej namenjena na Tirolsko. Onstran Jesenic jo ubere vlak v Luknjo in se prikaže zopet na dan že na Koroškem. Ondi preseka Rožno dolino, vozi mimo mičnega blaškega jezera, jo udari čez Zilo in privozi v Beljak. Do Beljaka je zemlja slovenska, da smo pa v Beljaku že na nemških oziroma ponemčenih tleh, o tem nam je pričalo veliko število zastav-franfurtarič, ki so visele o priliki vojaških manevrov po mestu. Ker najin vlak poldrugo ni šel naprej, sva v naglici stopila k cerkvi sv. Križa

na Peravi, kamor so naši ljudje časih radi na božjo pot hodili, in k ondi pastirujočemu gospodu župniku Trunku, s katerim je naju svoj čas seznanila — abstinenca . . .

Od Beljaka vodi železnica ves čas za Dravo gori. Dolina tod gori je že popolnoma nemška. Na levi stoji trg Paternion, na desni mestece Spital; drugih posebnosti ni opaziti; splošno pa je dolina precej prijazna. Zadnji večji kraj na Koroškem je Zgornji Dravograd, brat Spodnjega Dravograda, ki stoji ob Dravi na spodnji meji Koroške.

Zanimivejša postane dolina, ko se pride na Tirolsko. Kmalu dospemo do Lienca, ki ima zelo prijetno lego. Stoji na koncu takozvane pusterske doline, v katero zdaj začnemo iti. Drava je vedno manjša, dolina ozka, in močno nastopa kvišku. Peljemo se mimo trgov Sillian in Innichen, dokler ne pridemo do Toblacha. Toblach je najvišji kraj v dolini; tukaj je svet v nižavi visok več kot 1200 metrov nad morjem. Če pomislimo, da je Ljubljana 300, Šmarna gora 660 metrov, Gorenjska dolina pa ondi, kjer Sava izvira, pa nekaj nad 800 metrov, si lahko mislimo to višino. Zato je tukaj tudi hladno, in zato poleti polno tujcev, seveda takih, ki kaj imajo, največ menda Judov. Zato se tudi ni toliko čuditi, da je 2. septembra stalo še vse žito; pšenica, rž in ječmen, na polju. To smo pa tudi pozneje še na več drugih krajih po Tirolskem videli.

Ti kraji so bili menda nekdanj slovenski, o čemer priča ime pusterska, to je: pušta dolina. Tudi beseda Sillian očitno kaže, da ni nemška, in še mnogo drugih. Na potujčeni zemlji! . . .

Od Toblacha dalje se svet obesi na drugo stran, in voda (Rienc) teče v nasprotni smeri, proti zahodu, od tam pa dalje proti jugu v jadransko morje. Mimo mesta Bruneka, kjer je videti mnogo cerkva in grad briksenskega škofa, pridemo do Franzensfeste. To je trdnjava, ki ima v slučaju potrebe zapreti pot sovražniku v obe dolini, ki se tukaj stekata: na vshodu v pustersko, in na sever proti Inomostu. Tu se pa stekajo tudi železnice. Ta, ki pelje od vshoda skozi pustersko dolino, se združi z ono, ki veže Tirolsko od severa proti jugu (Kufstein-Ala). Treba je bilo presesti. Sedla sva in se peljala proti jugu; pa le prav malo časa, eno ali dve postaji, — do Briksna. Tja sva dospela zvečer prvega dne. To je bila najina prva postaja. Tu sva prenočila, drugo jutro maševala in si ogledala mesto.

Zakaj pa ravno Briksen? Briksen je zelo krščansko, če hočete »klerikalno« mesto. Šteje kakih 5000 prebivalcev, torej le polovico večje kakor naša kranjska mesteca Kranj, Loka, Novo mesto itd., pa ima celih dvanajst cerkva. Je pa tudi škofovski sedež. V glavnem mestu dežele, v Inomostu, ni škofa, marveč tukaj je; in sicer je škofija zelo stara. Tukaj je semenišče in dijaško vzgojevališče, kmalu zunaj mesta pa še Vincentinum, to je po naše: škofovi zavodi. Izmed redovnikov so kapucini in frančiškani, Klarisarice in angleške redovnice in ne vem kaj še. Razen tega sta tukaj dve misijonski hiši za vnanje misijone (med pogani); v mestu misijonišče sv. Jožefa, deset minut proč od mesta v Millandu misijonarji za osrednjo Afriko, kjer je bil naš Knoblehar. Obojni misijonarji izdajajo svoj časnik (»St. Josephs Missionsbote« in »Stern der Neger«). Pa tudi sicer je mesto krščanskega mišljenja. Ima krščanskega župana: Oton plem. Guggenberg, zdravnik, ki ima zdravilišče po Kneippovem načinu. Tukaj se je zdravil pred leti knezoškof Missia, letos pa dunajski Lueger. Na »listi tujcev« je naznanjena tudi vsa služba božja v Briksnu, kar ni prav zelo v navadi naznanjati tujcem. Tudi poslanca ima Briksen krščanskega: brat županov, bivši general, Atanazij plem. Guggenberg, izvoljen v Briksnu in nekaterih sosednih mestih. Vprašam: Kje na Kranjskem imajo mesta krščanskega poslanca? Kakor hitro je malo gnezdeca, ki se imenuje mesto, brž vse liberalno! — Tudi v hotelu, kjer sva prenočila, in v drugi gostilni, kjer kosiva, so bili dobri krščanski ljudje. V hotelu, prav čednem hotelu »pri kolodvoru« je moj gospod tovariš kar začudeno vskliknil: »Poglej no, sveta podoba na steni!« Zakaj po hotelih, kamor zahajajo tujci, ki so pač vsake baže in tudi razne vere, navadno ni videti svetih podob. Poleg tega, da je mesto tako cerkveno, je pa tudi okolica Briksna zelo lepa, prijazna in s cerkvami bogato obsejana.

Po vsem tem, kar sem povedal, mi lahko verjamete, da se mi je zdelo v Briksnu kar nekako domače. Zakaj mene zanimajo na poti, — ne da bi se hotel lepšega delati, ampak da resnico govorim — najprej cerkve, cerkvene naprave in cerkveno življenje. To predvsem z zanimanjem opazujem. Dalje me zanima zlasti narava, svet, kakor ga je Bog ustvaril, posebno veličastne visoke gore imajo čudno moč do mene. In tretjič me zanima preprosto ljudestvo, kako živi, kako se nosi in vede in

kako polje obdeluje; to rad opazujem iz železniškega voza, ker to ima povsod svoje razlike, dočim se gospoda po celem svetu enako nosi. Vsak človek gleda svet s svojimi očmi, s svojega stališča. Koga drugega bolj vesele mehanične reči, mene pa nič bolj ne dolgočasi, kakor če moram prav natančno ogledovati kake tovarne, stroje in kar je kaj takega. Morda me bo kdo imenoval zato nazadnjaka, pa ne morem pomagati. Niti muzeji, katere si je v večjih mestih pač vredno pogledati, me toliko ne vlečejo, kot lepota narave, kakor jo je Bog dal. Vesel sem, da imam doma pred seboj visoke snežnike, in kadar so lepo čisti, bi jih kar gledal. Prav je, da se tudi vi bravci preprostega stanu navadite bolj ceniti in spoznavati lepoto narave, da ne boste taki modrijani, kakor oni, ki je na opomin: »glej no, kako so to krasne gore!« odgovoril: »e, kaj so, saj nič gor ne raste!« Najmimogrede omenim, da mi je rekel neki odličen gospod, da je hodil veliko po svetu, bil v Švici in drugod, pa se ne spominja, da bi bil videl kje tako lepo panoramo, kakor je na višku pota med Smlednikom in Zapogami. Lepota sveta nam priča o lepoti in mogočnosti Stvarnika. »Nebesa pripovedujejo božjo slavo in dela njegovih rok oznanjuje nebes.« (Ps. 18.) »Gospod, Gospod, kako čudovito je tvoje ime po vsi zemlji!« (Ps. 8.)

Če pa pravim, da me cerkve zanimajo, pa s tem nočem reči, da jih ni v Briksnu kar preveč. Štiri so kar druga poleg druge. Stolna in farna, obe veliki, stojita vstric, da je ljudem težko odločiti se, v katero naj bi šli. Lahko bi jih nekaj odstopili kakemu drugemu mestu, kjer je veliko pomanjkanja cerkve. Mesta naraščajo, cerkve pa ne v istem razmerju, in vsled tega silno peša versko življenje.

Zanimala naju je pred vsem stolnica, ki je močno podobna ljubljanski. Zidana je v baročnem slogu, z dvema zvonikoma spredaj, samo kupole nima. Toda vstopivši vanjo sem moral rad ali nerad priznati, da je mnogo lepša od ljubljanske. Ima mogočen presbiterij, krasna velika okna, lepe kamenite oltarje, stene in strop pa so bogato obloženi s krasnimi zlatimi okraski. Popravljali so jo tudi pred kratkim, in popraviljanje je stalo nad 200.000 kron. Spominjal sem se pri tem ljubljanske, ki so jo za dvestoletnico tudi nekoliko prenovili, a le deloma. Marsikaj bi bilo še potrebno z boljšim nadomestiti, a ne gre, ker ni s čim plačati. Stolna cerkev je res

največja revica; župnija stolna ni velika, in še teh župljanov je mnogo slabih, ki jim je cerkev zadnja skrb; kdo drug se pa tudi redko spomni stolne cerkve. In vendar je stolnica mati in glava vseh cerkva v škofiji, pravzaprav župna cerkev cele škofije, ker v njej opravlja velika opravila župnik cele škofije, škof, ker se v njej v sveto službo uvajajo in v mašnike posvečujejo dušni pastirji vseh župnij. Zato bi si morali v čast šteti, imeti lepo stolnico, pa tudi zanjo kaj prispevati. Seveda potreb je pač toliko, da če ima človek kaj v dobre namene dati, skoro ne ve, kam bi dal, ker mu od vseh strani odprte roke nasproti molé.

Tik stolnice je križni hodnik s sila starimi slikami. Onkraj hodnika pa cerkvica sv. Janeza, stara nad tisoč let, v kateri je bil nekdanji mal koncil (cerkveni zbor). — Za nekaj krajcarjev so nama pokazali tudi stolno zakladnico, ki ni velika, pač pa zanimiva. Tu sva videla mašni plašč tak, kakršen je bil od začetka, namreč na vse štiri strani enako dolg, in sicer do tal, samo v sredi z odprtino; pokrival je mašnika kakor zvon, tako da mu je bilo treba pri povzdigovanju res pomagati, da je mogel roke dvigniti in sveto hostijo pokazati. Od takrat je ostala navada, da strežnik pri povzdigovanju prime za plašč. Potem sva videla pa drug plašč, ki je bil ob straneh pri rokah že odrezan, vendar tako, da je še vedno segal do komolca ali še malo čez. Tako so kazulo (mašni plašč) obrezovali, da je prišlo do sedanje oblike, ko je na straneh popolnoma izrezana, da samo rami pokriva. V novejšem času pa se oglašajo zopet želja, naj bi se kazula približala zopet bolj prvotni obliki in segala ob straneh vsaj do komolcev, kakor v včasih vidimo na svetniških podobah, kar bi bilo vsekakor lepše, kot je sedaj. V Rimu v Campo santo sem že videl tako novo kazulo, in moram reči, da je bila prav lepa. — Dalje so v zakladnici stare mitre (škofovske kape) in palice bivših briksenskih škofov, in v dragocenih relikviarijih svetinje škofov, izmed katerih je nekaj svetih in blaženih, med drugimi sv. Ingenuin in Albuin. Tema dvema svetnikoma je posvečena cerkev na Koroški Beli in kapela na blejskem gradu. Kako neki to? Briksenski škofje so imeli svoj čas posestva na Kranjskem, in blejski grad je bil njih last. Tako si lahko razlagamo, kako da so ti tuji svetniki prišli k nam.

Prihodnjič se odpeljemo dalje.

Cerkveni razgled.

Po svetu.

Katoliški shod v Würzburgu na Nemškem. Nikjer na svetu niso katoličani tako organizirani, tako politično močni, kakor ravno na Nemškem. Vsako leto prirede generalni katoliški shod kjer se navdušujejo, kjer snujejo načrte za bodočnost, kjer se bratijo laiki in duhovniki v složnem delovanju. Nebrojna množica odličnih gospodov in gospâ, preprostih mož, dijakov in delavcev je prihitelo dne 25. avgusta v starodavno mesto Würzburg, ki je bilo za to slavnost čudovito okrašeno. Pripomniti moramo, da je v mestu tudi mnogo protestantov, a vsi brez razlike vere in strankarstva so okrasili svoje hiše. Mestni svet je prepustil velikansko dvorano brezplačno za uporabo. Cenjeni prijatelji »Bogoljubovi« bodo najlaglje presodili mogočnost tega katoliškega shoda, ako povemo, da je bil slavnostni sprevod dolg tri četrt ure, da je bilo navzočih samo delavskih zastopnikov čez 10.000 z 250 zastavami. V delavskem sprevodu je igralo 17 godb. Med sedmimi škofi, ki so se udeležili zborovanj, so bili tudi ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki so pri glavnem zborovanju tudi govorili o vtisih würzburškega katoliškega shoda in pa o verskem življenju v naši ljubljanski škofiji. Vsi navzoči zborovalci so večkrat živahno pozdravljali in navdušeno ploskali prisrčnim besedam našega gorečega višjega pastirja.

Ni prostora, da bi popisavali govore katoliških učenjakov, ki so med živahnim odobravanjem podali mnogo praktičnih in času primernih navodil glede katoličanstva glede ljudskih in višjih šol, glede zanemarijene mladine itd.

Omenjamo le še, da je ognjišče vsega verskega delovanja med nemškimi katoličani »Ljudsko društvo«, ki mu je tačasno predsednik tovarnar Brandts, ki je pri veličastnem zborovanju tega društva upravičeno povdarjal, da je »Ljudsko društvo« preprečilo, da na Nemškem niso nastale francoske razmere.

»Ljudsko društvo« ima sedaj 565.700 članov ter ima namen, ljudstvo socialno izobraziti in ga povzdigniti do gospodarsko boljšega stališča.

Bog daj, da bi se po zgledu nemških katoličanov združevali tudi verniki drugih narodov, potem se ni bati, da bi se kruta vlada francoskih framonov ponavljala tudi drugod!

Nadškof Williams, najstarejši ameriški vladika, je umrl v Bostonu. Škofovsko čast je vžival 41 let. Bil je goreč in delaven do zadnjega. Kot naslednik mu je določen msgr. Jožef O'Connell, ki je lani v imenu papeževem obiskal japonskega cesarja.

Odlikovana sta bila uslužbenca J. Grabnar in A. Ribič, ki sta služila v knezoškofijski graščini v Gornjem gradu že 40 oziroma 50 let. Od cesarja sta prejela svetinje za zvesto službovanje. V grajski dvorani se je zbralo uradništvo, duhovščina in mnogo znancev obeh slavljencev. Ko jima je cesarjev zastopnik s primernim nagovorom pripel kolajne, so jima čestitali tudi presvetli knezoškof ljubljanski dr. A. Bonaventura, ki so pohvalno omenili, da sta slavljenca ta dan tudi cerkveno slovesno obhajala, ker sta bila oba v knezoškofijski kapelici pri sveti maši in pri sv. obhajilu. Lepo priznanje za zvesto službovanje.

Slavnost na Velehradu. Kako se tudi katoličani drugih deželâ združujejo in navdušujejo, nam je priča velehradski shod, ki je bil dne 8. septembra in je privabil 50.000 udeležencev. Pri tej priliki so ustanovili mladeniško zvezo in pa blagoslovili zastavo moravskih kmetovalcev. Navzoča je bila pri tej velikanski slavnosti tudi visoka gospoda, in pa slovenska poslanca Demšar ter Pišek, ki sta zborovalce prav srčno pozdravila.

Rim. Vsled napadov na duhovske osebe se je zganila policija; kajti sveti oče so bili odgodili dohod romarskih vlakov, češ, da ne morejo garantirati za varnost tujcev. Lakota zmodri marsikoga. Lastniki gostiln in lokalov so stokali in

godrnjali in sedaj je izdalo policijsko vodstvo strog ukaz, da se naj osebe, ki na katerikoli način žalijo duhovnike, takoj privedejo v zapor in kaznujejo po postavi, ki odmerja tri do trideset mesecev zapora.

XV. stoletnica sv. Krizostoma se bo praznovala z velikansko cerkveno slovesnostjo v Rimu dne 13. novembra t. l. Veliko pontifikalno sveto mašo bo na grobu sv. Petra opravil po grškem obredu grško-katoliški patrijarh Kyrillos VIII. Sveti oče so to pravico izjemoma ob tej svečanosti prepustili cerkvenemu dostojanstveniku, ki ni kardinal. Na grobu sv. apostola smejo vsled starih predpisov maševati le sveti oče, k večjemu s posebnim dovoljenjem kak kardinal. Topot se je Grkom na ljubo napravila izjema. Slovesnosti dne 13. novembra bodo prisostvovali vsi kardinali in tudi papež Pij X. sam. Zaradi verskih demonstracij se utegne svečanost preložiti na pomlad.

Veliko zemljišče na Japonskem je daroval nek odličn Japonec sv. očetu, ki bodo porabili prostor kot stavbišče za cerkev in misijonsko postajo. Iz tega se vidi, da vlada med Japonsko in Vatikanom dobro razmerje.

Pet romarskih vlakov iz Španskega je bilo določenih, da popeljejo verne katoličane k papeževemu jubileju v Rim. Protiduhovske demonstracije so vzrok, da so se romanja morala odložiti. Med španskim prebivalstvom vlada veliko razburjenje zaradi podivjanih Italijanov.

Tudi brezverci se družijo. V Pragi so zborovali početkom septembra takozvani »svobodomisenci«, po domače brezverci. Prišli so anarhisti, framasoni in kakor se že imenujejo ljudje te baže — iz celega sveta. Posnemati so hoteli katoličane, ki prirejajo veličastne katoliške shode, toda družba duševne revščine ne vleče. Med udeležniki neznanih in tujih imen smo, žal, brali tudi imena nekaterih Slovencev, ki so se tako daleč spozabili, da so šli v zvezo očitnih bogotajcev. Ni treba omenjati, da se je med temi nesrečneži, ki so izgubili svoj nadnaravni poklic, mnogo govorilo proti verski šoli, proti papežu, proti krščanskemu zakonu, da se je izražala želja, naj bi se tudi v Avstriji začela protiverska gonja. — Svobodni »misleci«, ki hočejo svobodo samo zase, so priredili tudi »diskusijski« večer, t. j. sklicali so shod, kjer naj bi se govorilo in razpravljalo o veri in enakih vprašanjih. Prišel je tudi ponižni redovnik benediktinec P. Schachleitner, ki je v krasnem govoru pobijal zmote puhloglavih svobodomisencev. S priprostim re-

dovnikom je prišlo tudi več duhovnikov, zlasti še bogoslovni profesor dr. Hilgenreiner, ki je tako prepričevalno in temeljito govoril, da je svobodomislecem kar sapa pošla. Namesto da bi stvarno odgovarjali, so jeli »svobodni« miselci rjoveti in kričati, ker logično misliti in pametno govoriti ne znajo. Neki judovski udeleženec je vstal, da bi patru odgovarjal; a ves ugovor je bil v tem, da je klafal. Vsled pretenja je vladni zastopnik razpustil shod. Tako je priprost redovnik ugnal puhloglave svobodomiselce.

Nova domovina. Slovencev v Ameriki mora biti res precejšnje število, kajti imajo, kakor poročajo listi, že 27 župnij in prav toliko cerkva. Poleg teh jih je pa veliko porazdeljenih po drugih slovanskih in neslovanskih župnijah. Po teh podatkih soditi, je Slovencev prav malo, ki bi ne mogli izvrševati verskih dolžnosti.

Po domovini.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji. Župnija Borovnica je podeljena dozdanjemu župniku v Rakitni g. Jožefu Juvanc-u; za učitelja veronauka na gimnaziji v Kočevju je imenovan č. g. Fr. Watzl, doslej kap. vikarij v Novem mestu.

Nameščen so za kapelane čč. gg. novomašniki Fr. Kogoj na Jesenicah, Jož. Koželj v Knežaku, Jožef Bambič v Žireh, Jož Bizjak v Planini pri Cirknici, Leop. Turšič v Logatcu, Karel Skulj v Loškem potoku.

Kanonično vmeščen je bil na župnijo Senožeče č. g. Ivan Možina, doslej župnik v Rovtahn nad Logatcem. — Za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja je cesar imenoval vipavskega dekana č. g. Mat. Erjavca. — V začasni pokoj je šel č. g. N. Stazinski, župnik na Planini pri Vipavi.

Zakrament sv. mašniškega posvečenja sta prejela 6. septembra v škofijski kapelici čč. gg. Ivan Kovač iz Postojne in Ivan Primar iz Polja.

Izpremembe v frančiškanski provinciji. Ljubljana: P. Aleksander Vavpotič, organist; P. Dominik Nabernik, subsidiarij; P. Benvenut Winkler, kaplan. — Sveta Gora: P. Marijan Širca, vikarij, in P. Krizostom Wester. — Novo mesto: P. Hubert Marovt, P. Pavel Potočnik, učitelja. Kamnik: P. Ananija Vračko, P. Arhangelj Apej, katehet, P. Guido Rant kot lektor bogoslovja. — Pazin: P. Sigmund Zega, P. Oto Kocjan. — Nazaret: P. Klement Grampovčan, vikarij; P. Fruktoz Frank, pomožni učitelj. — Brežice: P. Eme-

rik Landergott, vikarij in magister novincev; P. Fulgencij Frafela, P. Bernard Jamar. — Gorica: P. Adolf Čadež, P. Vincencij Kunstel, lektorja gimnazije; P. Ferdinand Zajec, organist; P. Leonard Kalac. — Maribor: P. Marijofil Holeček, kaplan. — Sv. Trojica: P. Elekt Hamler, vikarij in kaplan; P. Krizostom Wester, P. Efrem Feinig, P. Krizogon Tischler. — Brezje: P. Hieronim Knoblehar, P. Teofil Zajec. — Za Vič so odločeni: P. Avguštin Čampa, superior in župni upravitelj; P. Kajetan Kogej, katehet; P. Teodor Tavčar, kaplan. — V Kajiro kot misijonar: P. Evgen Stanet.

Premeščeni so čč. gg.: Matej Sušnik, kapelan na Vrhnikih za župnega upravitelja v Rovte, Anton Skubic iz Ribnice na Vrhniko, Andr. Orehek iz Knežaka v Ribnico, Val. Kajdiž, administrator v Borovnici, za kapelana v Koprivnik, Fr. Zajc iz Tržiča v Stari log, Jan. Prijatelj iz Jesenic v Tržič, Ign. Zaplotnik iz Logatca za kapiteljskega vikarja v Novo mesto, Jan. Lovšin iz Št. Janža v Boh. Bistrico, Leop. Črne iz Planine v Št. Janž, Matija Okorn iz Žirov v Slavino.

Stalni pokoj je dovoljen č. g. župniku Karol Ceme in č. g. J. Plevaneču, župniku v Soteski.

Za provincijalnega načelnika frančiškanske provincije je bil zopet izvoljen vlč. g. Placid Fabiani; kot pomočniki in svetovalci so določeni: P. Kalist Heric, P. Bazilij Dolinar, P. Hugolin Sattner, P. Angelus Mlejinik, P. Avrelj Knafelj.

Umrli je v Slavini 17. avgusta župnik M. Prijatelj. Bil je vesten in goreč duhovnik in zato povsod priljubljen. Dne 7. septembra so pokopali v Lahovičah pri Cerkljah zlatomašnika č. g. Fr. Grivec-a, N. v m. p.!

»**Duhovniki častivci**« so imeli 22. avgusta shod v Ljubljani. Duhovniki častivci se imenujejo tisti mašniki, ki so zapisani v posebni bratovščini, oziroma družbi za češčenje sv. Rešnjega Telesa ter se zavežejo, da opravijo vsak teden eno uro molitve in premišljevanja pred sv. Rešnjim Telesom, in da tudi sicer večkrat obiskujejo evharističnega Jezusa ter se prizadevajo, da prihajajo molit in častiti najsvetejši zakrament tudi verniki. Shod duhovnikov častivcev se je pričel s sveto mašo v stolnici, ki so jo opravili presvetli knezoškof ljubljanski; med sveto mašo so duhovniki sami lepo popevali. Pri sestanku v knezoškofijijskem dvorcu so govorili razni gospodje, navdušujoč svoje sobrate, naj stanovitno skrbе, da se Zveličarju v tabernakeljnu izkazuje dostojna čast in češčenje, saj od češčenja sv. Rešnjega Telesa je odvisen du-

ševni preporod slovenskega naroda, sv. Rešnje Telo je središče duhovnikovega in sploh verskega življenja. — Generalni vikar milostni gospod prelat Flis je kot načelnik duhovnikov molivcev in kot vodja bratovščine sv. Rešnjega Telesa poročal, da šteje bratovščina v naši škofiji okrog 12.000 članov, ki nabere do 19.000 K za napravo mašne obleke, ki se razdeli med ubožne cerkve naše škofije. Omenjal je tudi nočnih častivcev sv. Rešnjega Telesa, ki hodijo molit Jezusa že dvanajst let v stolnico in k sv. Jakobu v Ljubljani. Dasi je treba tem vrlim možem in mladeničem, ki jih je do 80, mnogo požrtvovalnosti, vendar jih je mnogo, ki niso niti ene ure zamudili. Gospod govornik je k sklepu pozivljaj navzoče na delo za razširjanje evharističnega kraljestva med našim vernim ljudstvom.

Evharistični shod so prav ob istem času imeli tudi koroški duhovniki v Celovcu. Prišel je bil kot govornik P. Furger, predstojnik takozvanih Evharistincev iz Bolzana na Tirolskem, kjer imajo redovniki sv. Rešnje Telo noč in dan izpostavljeno in ga neprenohoma časte. Času primerni in navduševalni govori so gotovo tudi na Koroškem vneli srca dušnih pastirjev, ki se trudijo za čast in slavo evharističnega Zveličarja.

Nič jim ni svetega. Z ozirom na napade, ki so prišli zadnji čas iz ust naših nasprotnikov, takozvanih liberalcev, je bilo brati po časopisih tudi to-le: »Najgrji pa so njihovi napadi na Marijino slavnost na Brezjah. Zagotovimo jih, da se jim bodo pošteno vrnili. Te baže ljudi, ki brizgajo svoj smrad na ljudstvo, ko se klanja svoji nebeški Kraljici, ne uidejo svoji usodi . . .«

Trojna zlata poroka. Dne 15. septembra so praznovali v Hrenovicaх trije zakonski pari (Klemen, Trček, Ženko), vsi iz Šmihela, skupno zlato poroko. Cerkveno slovesnost je opravil gospod dr. Gruden iz Ljubljane.

Desetletnico. Dne 12. septembra je počastil »Slovenec« presvetlega škofa ljubljanskega s temi-le besedami: »Danes je deset let, kar je bil prevzvišeni naš gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič posvečen za škofa. Veliko blagoslova, koristi in napredka je ta doba prinesla vsemu slovenskemu ljudstvu, doba, v kateri je naš ljubljani višji pastir zvesto upravljal in obogatil dedščino, ki jo je sprejel od početnikov katoliško-demokratskega gibanja v naši deželi. Razcvetelo se je versko življenje in vnelo se je vse naše ljudstvo, ki je v svoji preogromni večini zdravo in nepokvarjeno, za verske, politiške in socialne ideale krščanstva. Ljubljenemu vladiki

ne samo naše, ampak vsega ljudstva, ki ga vdana ljubi, najiskrenejše častitke z željo, da še mnogo desetletij vodi v istem duhu našo škofijo in gre dalje svojo pot, vzvišen nad malenkostnimi napadi brezpomembne klike in spremljan od zvestobe vseh vernikov, ki nad njimi vlada!« — Tudi mi se pridružujemo tej častitki in kličemo: Bog daj presvetlemu vladiki zdravje, moč in pomoč, da bi mogel izvršiti vzvišene svoje načrte v korist in blagor slovenskega ljudstva!

»Katoliška Bukvarna« je preuredila svoje prodajalniške prostore kar moč udobno in moderno. Tako velikega, zračnega in pripravnega lokala nima morda nobena trgovina v Ljubljani. Bukvarna ima v zalogi nele književna dela, ampak tudi šolske knjige, šolske in katehetske potreščine ter razne cerkvene umetnine.

Kapela Marije Pomočnice v ljubljanski sirotišnici v »Marijanišču« je predelana in podaljšana. Ker so stroški nepričakovano visoko narasli, priporočamo zavod, ki tako izborna skrbi za vzgojo osirotelih dečkov in revno mladino, še enkrat milosrčnosti vseh mladino ljubov.

Duhovniki, ki poučujejo verouk, so osnovali »Društvo slovenskih katehetov« s sedežem v Ljubljani. Društvo ima namen v prvi vrsti skrbeti za versko-nravno vzgojo mladine. Dne 10. in 11. septembra se je sešlo v Ljubljani okrog 160 katehetov iz raznih slovenskih krajev; imeli so poučna predavanja, poučne poizkuse in razgovore.

* * *

Iz Ivanske v jugoslovanski Bosni.

Ob jugovzhodni panogi kozarškega gorovja, v bosansko-hrvatski Krajini, na vzvišeni ravnici hribovitega brda, stoji sedaj nova, trdna in prostorna krščansko-katoliška župnijska cerkev v Ivanski.

V tem okraju bilo je nekako pribežališče in zavetišče katoliških kristjanov, ter selo njihovih dušnih pastirjev frančiškanov, v dobi silnega turškega gospodarstva v tej jugoslovanski pokrajini.

Preubogi rimsko-katoliški kristjani zbirali so se k službi božji na pokopališčih svojih rajnih, v šumah in gajih, kjer je bila mala lesena kolibica s tremi stenami, samo tolika, da je mašnik pod streho bil.

Sedaj pa, pod zavzetjem in upravo avstrijsko v tej deželi, ko je nastala prostost za veroizpovedanje in javno cerkveno bogoslužje, bilo je silno potreba i v tem gorskem okraju žup-

nijske cerkve, v kateri bi se zbirali verniki, blizo in daleč napokolo raztreseno naseljeni.

Z mnogimi težavami, trdom in pomankanjem sezidala se je zaželjena hiša božja in preblage Device Marije, velike Gospe.

Lansko leto, 1906, v Marijinem mesecu majniku 6. dne, se je v slavnostni procesiji prenesla vzvišeno lepa in mila podoba brezmadežne deviške Matere božje v še ne dovršeni hram božji.

Tisto leto, na slavni blagdan vnebovzetja svete Bogorodnice, se je preselila služba božja v velečastni procesiji s podobo visokosvete Device Marije s pokopališča v gaju na Marijin grič k novi cerkvi.

Letos pa, 12. avgusta, prenesel se je novi tabernakelj iz cerkve sv. Jožefa v Prijedoru daleč tje čez hribe in doline v Ivansko, v novo svetišče, med sveto rožnovenško molitvijo.

Tabernakelj se je sestavljal in napravljaval v Prijedoru devet mesecev med mnogimi molitvami in pobožnostmi, a dovršil se je v božjegrobni kapeli cerkve sv. Jožefa.

Dne 14. avgusta t. l. bil je izpostavljen na glavno altarno menzo Marijine cerkve v Ivanski, z lepimi dvostopnjiškimi podstavki za svečnike in drugo vred; vsako stran tabernakelna pa angelja Kerubina.

Veliki praznik Marijinega vnebovzetja to leto, 1907, bila so svečano blagoslovljena nova cerkev, oltar, tabernakelj in druge oltarne naprave.

Katoliškega ljudstva se je ta blag dan k tej veliki cerkveni slovesnosti zbralo od blizo in daleč štiri do pet tisoč.

Veličastna je bila ogromna procesija okoli novega hrama božjega in nebeške Kraljice; v tem obhodu so tudi nosili mladeniči na ovenčani nosilnici milo podobo deviške Matere našega Odrešenika. Bilo je in čutilo se je, kakor bi v resnici božjo in našo ljubo Mater Marijo Devico spremljali v rajske nebeške dvore . . .

Po blagoslovljenju cerkve, oltarja, tabernakelna in drugo se je v svečani procesiji preneslo presveto Rešnje Telo v novi tabernakelj, nato pa slovesna sveta maša.

Pri tej cerkveni slavnosti bilo je pet velepomembnih cerkvenih govorov ali pridig. Ljudstvo se je že prej v devetdnevnic izpovedovalo in obhajalo; ta slavni blag dan pa je bilo pri veliki sveti maši ogromno skupno sveto obhajilo vernega ljudstva. Po sveti maši pa prvo javno vseobče klanjanje moljenje, češčenje, Jezusa Kristusa v novem tabernakelju. Kdor je to

ubogo trpinsko jugoslovansko katoliško, med drugoverci bivajoče ljudstvo gledal vse to opravljati, je moral do solza ganjen biti. In pa, ker so vsi možje in mladeniči verno navdušeni in s častito spoštljivostjo to opravili. Nekateri Slovenci in Slovenke v Kranjski, Štajerski in v Ameriki so blagodušno pripomogli k napravi te prepotrebne cerkve. Sam tabernakelj je večino pomogel napraviti neki častivredni slovenski svečenik ljubljanske škofije. Svečnike in druge oltarne naprave mili nam bratje in sestre slovenski so podarili; veliko dobro delo ste storili svojim revnim bratom in sestram po veri, cerkvi in narodnosti, bivajočim med krščenimi in nekrščenimi drugoverci.

Bog vam stoterno poplačaj! Marija Devica vam obilno pomagaj!

Iz Stare Loke. Pokopali smo tukaj Frančiško Kožuh, sestro pokojnega gospoda dekana msgr. Kožuha, pri katerem je bila 27 let, zdaj pa počiva na njegovi strani. Bila je tudi Marijina družabnica in velika prijateljica cerkve. Bolezen je voljno prenašala in še na dan smrti je prejela sv. obhajilo. Bila je občespoštovana; pokopali smo jo s častjo. N. v m. p.!

Od Sv. Antona v Slov. goricah. Naša Marijina družba je bila ustanovljena leta 1903; slovesen sprejem je bil 5. junija 1904. Od tedaj nam je umrlo pet ljubih tovarišic. Lani na praznik Brezmadežne je bilo sprejetih dvanajst novih članic in nas je zdaj v družbi nad 200. Letos smo si omislili novo zastavo. — Tri leta že imamo 1. in 2. junija cel dan izpostavljeno Najsvetejše. Letos so se vrstile v molitvi dekleta belooblečena uro za uro po dve, časih tudi po štiri. — Lani je bila na novo poslikana naša cerkev, ki je bila tega že prav potrebna.

Iz Reke. Tudi na Reki imamo dekleta Marijino družbo, in sicer pri očetih kapucinih. To je važno vedeti za dekleta, ki pridejo na Reko služiti. Naj bi se pač vsako krščansko dekle, ki pride sem, obrnilo na to družbo, sicer je velika nevarnost zanje, ker na Reki je dosti zapeljevanja in se mnogo deklet žalostno zgubi. V Marijini družbi pa so v varnem zavetju. Ondi imajo dekleta svoje nedolžno in sveto veselje, ki odvaga vse veselje posvetnjakov. Družba ima lepo novo bandero, blagoslovljeno lani v prazniku brezmadežnega Spočetja od č. p. provincijala. Pred tem praznikom so imele družabnice tri dni »klečanje« pred presv. oltarskim zakramentom. Zatem pristopata vsak po dve k spravnemu sv. obhajilu. Društveni vodnik je izdelal lepo knjižico

»Puručnjak za hčeri Marijine«. Družba dobro napreduje, kljub navalom neprijateljev, ki bi najrajši uničili. — pa je ne bodo!

Iz Trsta. Naša Marijina družba je dne 17. t. m. priredila božjo pot na Planinsko goro. Vozili smo se s posebnim vlakom do Postojne, od tam pa šli peš proti Planini. Nepregledno procesijo naših romarjev je sprejela planinska Marijina družba s svojim voditeljem preč g. Riharjem. Dekleta so s cveticami, zelenjem in napisi okrasile od znotraj in zunaj božji hram, posvečen Mariji, pribežališče grešnikov. Združeni v procesiji smo romali na goro proti cerkvi. Pozdravni govor je imel gospod župnik planinski. Glavni govor pa je imel č. g. Cink iz Trsta. Za tem pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim. V imenu nas vseh je pozdravil Marijo č. g. J. Tul iz Trsta. Prehitro je minil čas in zapustiti smo morali skrivnostno samoto in planinsko cerkvičo. Od tam smo šli v Postojno. Ob pol štirih se je odprla znamenita postojnska jama, koder se človek ne more načuditi lepoti in čudovitemu stvarstvu. Ob pol osmih smo se odpeljali proti Trstu, pozabili na ves trud in vročino, a Planinska gora in postojnska jama nam ostaneta vedno v spominu.

Št. Ij pod Turjakom. Dne 30. julija so nas premilostljivi knezoškof s svojim prihodom počastili. Vse je bilo lepo pripravljeno za slovesen sprejem premilega vladika, ki so drugi dan delili zakramet svete birme. Tudi me družbenice smo jim šle naproti z novim banderom. Prednica Marijine družbe jih je z lepimi besedami pozdravila in jih prosila, da bi nam blagoslovili drugi dan novo bandero. Premilostljivi knez in škof so z veseljem obljubili, da to radi storijo, ker jih močno veseli, da se posebno mladina vzbuja in se v družbah vadi lepo versko živeti. — Pri nas je Marijina družba že res precej dosegla. Vsako nedeljo pristopi k mizi Gospodovi dokaj deklet. In na plesiščih je vedno bolj prazno.

Št. Ij pod Turjakom. Tudi pri nas se zmiraj bolj gibljemo. Ni še dolgo, ko je bilo tukaj še vse zaspano. K temu so pa največ pripomogli čč. gg. duhovniki. Z božjo pomočjo so ustanovili Marijino družbo, v kateri je že sprejetih lepo število deklet in nekaj fantov. Cenjenega »Bogoljuba« ni bilo nič videti, ali zdaj pa že prihaja skoraj deset števil, če ne več. Prihodnje leto pa upamo, da bode priromal še v večjem številu. Ker pa je število fantov v Marijini družbi še majhno, zato fantje, kar nas je v družbi, potrudimo se in nabirajmo novih udov. Dosti je še takih fantov,

ki bi radi pristopili, pa nimajo dovolj poguma, misleč, zdaj sem prost, potem pa ne bom. Zato jim dajajmo pogum!

Iz Semiča. Na Veliki Šmaren smo imeli dekleta Marijine družbe slovesen shod pri Sv. Duhu. Krasen govor so imeli naš vodnik; deset je bilo sprejetih na novo. Na ta praznik so vzeli od nas slovo preč. g. Martin Štular, vodja Marijine družbe mladeniške in dekliške. Splošna žalost, ki je vladala med nami vsemi, je pričala, kako zelo smo jih ljubili. Prav posebno se jim zahvaljujemo vse družbenke za njih obilni trud za Marijino družbo, ki je po njihovem prizadevanju res lepo razcvetela.

Iz Št. Vida na Dolenjskem. Umrla je iz naše Marijine družbe Frančiška Jeraj v Mariboru kot usmiljena sestra. Bila je štiri leta prednica za Veliki Gaber in vedno prav vzorna Marijina hči. Rada je obiskovala Jezusa v sv. Rešnjem Telesu in ga pogostokrat prejela. — Kako pa napreduje naša družba? Z veseljem moremo reči: dobro! Od 8. decembra je pristopilo v družbo 80 deklet, med temi umrle tri dekleta in omožilo se jih sedem. Z veseljem se dekleta udeležujejo društvenih shodov, ki jih imamo vsako prvo nedeljo v mesecu in pogostoma se prejemajo sveti zakramenti, posebno prvo nedeljo jih veliko pristopi k obhajilni mizi. Tudi prihajajo v obilnem številu k molitveni uri. Veselega romanja na Zápłaz se je nas obilno udeležilo; samo naše družbe v približnem številu 300. Lepo slovesnost je še povečal krasen govor č. g. Antona Oblaka, Bog dai, da bi bile njih besede padle na dobra tla in obrodile obilen sad!

Iz Črnomlja. Dan 15. avgusta nam ostane nepozaben. Bil je dan veselja in žalosti. Zjutraj smo šle k materi božji v Vojnovas. Po prihodu v cerkev so nas č. g. vodnik navdušili s svojim krasnim govorom. Za tem je bilo sprejetih 25 članic; nato sveta maša. Po svetem opravilu smo se vrnile zopet v župno cerkev. — Naša Marijina družba šteje sedaj 400 udov. Večinoma vzgledna in pridna dekleta. — Popoldne istega dne smo se zbrale k shodu, da bi se tam poslovile od svojega veleč. g. vodnika Ivana Kubineka. Akoravno so bili omenjeni gospod le malo časa med nami, vendar so mnogo, mnogo dobrega storili za našo Marijino družbo. Vse družabnice se preč. g. vodniku zahvaljujemo za ganljive govore in za vse velike nam izkazane dobrote.

Iz Ziljske Bistrice na Koroškem. Praznik Marijinega vnebovzeta je bilo sprejetih več de-

klet v Marijino družbo, ki so se dobro pripravljale za sprejem. Letos v postu je bil tu sv. misijon. Izprožila se je misel, da bi se tudi v Ziljski Bistrici ustanovila Marijina dekliška družba. Oglasilo se je kmalu okoli 40 deklet, ki so hodile kot novinke vsak mesec k sv. zakramentom in shodom. Za binškošne praznike, ko se tu prav pridno pleše, je imel p. Janez Pristov, družbe Jezusove za dekleta primerne govore, ki so obravnavali namen, koristi Marijinih družb. Dan 15. avgusta pa se je določil za sprejem deklet v Marijino družbo.

Zjutraj so imela dekleta skupno sv. obhajilo, popoldne ob 2. uri so se pa pomikale med slovesnim zvonjenjem v sprevedu v cerkev. Na čelu so korakale dekleta z novim banderom Marijine družbe, za njimi so šle tri dobrotnice, ki so plachale zastavo, potem druga dekleta, štiri so nesle mali kip Marijin. Zadaj je šla duhovščina. Prišedši v cerkev, je blagoslovil p. Pristov novo bandero, nato imel primerno pridigo in po njej je sprejel 33 deklet v Marijino družbo pred lepo okrašenim Marijinim oltarjem. Nato so bile pete litanije Matere Božje, zahvalna pesem in blagoslov. Ljudi se je zbralo v cerkvi mnogo, ki so se čudili neustrašenim dekletom. Po pobožnosti v cerkvi je bil v župnišču še kratek nagovor in volitev predstojništva. Dekleta so bila prav vesela.

To je zopet nova cvetka v koroškem Marijinem vrtu, in prva v celi ziljski dolini. Nasprotnikov ima dovolj na vse strani. Bodite stanovitne, ne bojte se nobenih viharjev! Dal Bog, da bi zgled bistriških deklet dobro vplival tudi na druge župnije! (Le naprej, Korošci, le naprej! Ured.)

Novo mesto. Velike so bile stiske dušne in telesne, v katerih sem se dolgo časa nahajala, zato sem se s trdnim zaupanjem obrnila do presvete rane na Jezusovej sv. rami, zanašajoč se na njegovo častno besedo, s katero je on zatrdil, da bodo pri njem našli milost in usmiljenje vsi, ki bodo to sv. rano častili. — rano, ki mu jo je napravil težki križ, katera pa je ljudem tako malo znana. Prepričala sem se, kako resnične so besede Gospodove. Vem, da širom sveta živi mnogo ljudi, ki se nahajajo v velikih križih. Vsem tem kličem: Začnite častiti to skrivno sv. rano na Jezusovi sv. rami, častite jo stanovitno in s trdnim zaupanjem, pa boste uslišani! K. K.

Vrhnika. Pri slovesu z Vrhnike kličemo prečastitemu gospodu župniku M. Sušniku: Bog Vas ohrani še mnoga leta v čast sv. vere in v blagor našega ljudstva!

Odpustki mes. oktobra 1907.

3. Četrtek, prvi v mesecu. Pop. odp. v onih cerkvah, kjer je ustanovljen III. red, samo za tretjerednike. Popolni odpustek: udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi: če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi.

4. Petek, prvi v mesecu. Sv. Frančišek Serafinski. Popolni odpustek vsem vernikom, ki gredo vsak mesec k izpovedi in sv. obhajilu in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca in molijo v namen sv. očeta: udje bratovščine presv. Srca Jezusovega dobe popolni odpustek proti navadnim pogojem, če se tega odpustka niso udeležili prvo nedeljo.

6. Nedelja, prva v mesecu. Praznik svetega rožnega venca. Od včeraj popoldne pa do danes zvečer dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena bratovščina svetega rožnega venca, vsi verniki popolni odpustek pod navadnimi pogoji, in sicer tolikokrat, kolikokrat obiščejo cerkev ali kapelo in tam molijo v namen svetega očeta. — Udje brat. presv. Srca Jezusovega dobe popolni odpustek proti navadnim pogojem, danes ali prvi petek.

7. Ponedeljek, Materinstvo prečiste Device Marije. Popolni odpustek udom bratovščine naše ljube Gospé presv. Srca v bratovski cerkvi.

13. Nedelja. Sv. Danijel in tovariši, mučenci I. reda Tretjerednikom popolni odp. kakor 3. dan tega meseca.

15. Torek Sv. Terezija. a) Popolni odpustek vsem vernikom v karmelitskih cerkvah, udom škapsulirske bratovščine karmelske Matere božje tudi v farnih cerkvah, če ne morejo obiskati redovne cerkve; b) onim, ki nosijo višnjevi škapsulir; c) udom brat. sv. Rešnjega Telesa.

19. Sobota. Sv. Peter Alkantarski. Tretjerednikom popolni odpustek kakor 3. t. m.

23. Sreda. Sv. Janez Kapistran. Tretjerednikom popolni odpustek kakor 13. t. m.

27. Zadnja nedelja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sveti rožni venec.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sv. očeta nameni. — Razširjanje pogostnega vsakdanjega sv. obhajila. — Mladina po mestih. — Pravilno vodstvo Marijinih družb. — Boj zoper pijančevanje in nenravnost. — VI. avstrijski katoliški shod. — Naši izseljenci. — Misijoni in misijonarji. — Slovensko misijonišče. — Da bi Bog varoval vse nepripravljene nagle in nesrečne smrti.

Zasebne zadeve: Zgubljeni sin v Ameriki. — Neka bolna žena z obilno družino. — Vse zadeve Bogoljubovih naročnikov. — Vse že priporočene a še ne uslišane prošnje.

Zahvale za uslišano molitev.

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo: M. Lovše v Novem Yorku. — M. Verbajs iz Št. Vida na Dolenjskem. — M. Poznič v Ljubljani. — H. Kadunc

M. P. iz Prema. — J. R. iz Št. Vida. — M. P. prej na K. sedaj v M. — J. V. z Gomilskega. — K. M. v Dobropolju. — Nekdo iz Stare Loke.

Darovi:

Za slov. kršč. šolo v Aleksandriji: iz Novega mesta po č. p. Korneliju 54 K. — M. Mlinar v Žireh 5 K. — Z. Ježice 8 K.

Za Macedonijo: Fani Gorini v Clevelandu 20 K. — Ivana Wolgemut, Stara Loka 22 K. — Marijina družba v Št. Vidu nad Ljubljano 69 K.

Za odkup poganjskih otrok: Marija Bergant v Stari Loki 15 K. — N. Terčel iz Ormoža 10 K (na ime Neža). — † Fr. Zadnik od Sv. Gregorja (na ime Frančiška in Marija) 50 K. — Iz Šmartna pri Litiji 40 K.

Za Sv. Detinstvo: č. g. Jakob Zupančič, župnik v Gotovljah 9 K.

Za misijone: I. Donko v Jarenini.

Za najpotrebnejše afriške misijone: Č. g. župnik M. Barbo 10 K.

Za cerkev Srca Jezusovega v Sočrgi (Istra): Neimenovana z Vrhnike 23 K.

Za „Dejanje sv. Detinstva“ po č. g. svetniku J. Ažmanu v Gorjah 30 K.

Za katoliške misijone, kjer je lakota, častiti gospod župnik Fr. Zbašnik 5 K; g. Štefan Dužnik trgovec v Hrenovcih 3 K.

Za Elizabetišče v Tomaju: Več premožgarkih žen v Hambornu 11-50 K.

Za kruh sv. Antona: č. g. Jož. Švigelj 5 K.

Za brat. presv. R. Telesa (od junija do septembra. Vrhnika 279 K, Cerklje p. Krškem 200 K, Kamnik 200 K, Višnja gora 160 K, Kočevje 140 K, Šmarje 100 K, Sodražica 110 K, Toplice 100 K, Begunje p. Lescah 100 K, Št. Lorenc 100 K, Dolenja vas 122 K, Št. Rupert 110 K, Krašnja 23-20 K, Vinica 47-40 K, Železniki 80-10 K, Javorje 20 K, Vel. Poljane 60 K, Šmartno p. Litiji 63 K, Rieg 30-20 K, Lučine 50 K, Šempeter p. Nov. m. 32-64 K, Košana 51 K, Koroška Bela 40 K, Vinica 10-80 K, Šempeter p. Slav. 70 K, Altlag 67-50 K, Šturija 32-37 K, Poljane p. Škofji Loki 70 K, Kamna gorica 84-60 K, Čatež p. Vel. L. 35 K, Predvor 13-20 K, Suhorija 65 K, Šentjanž 24 K, Pöllandl 33-30 K, Sora 65 K, Kresnice 80 K, Tomišelj 48 K, Nevlje 57 K, Polje 70 K, Bled 80 K, Sv. Gora 30-80 K, Podzemelj 17-70 K, Žalina 63 K, Hrenovice 55 K, Postojna 79 K, Homec 14 K, Kopanj 45 K, Mirna 83 K, Zavrac 20 K, Ribnica, dodatek 30 K, Kovor 18 K, Dole p. Lit. 70 K, Hotederšica 46-50 K, Kovor 18 K, Št. Ožbald 56-20 K, Škocijan p. Dobr. 38-68 K, Vavta vas 31 K, Primskovo p. Lit. 48 K, Bučka 40 K, Vreme 8 K, p. čč. gg. Uršulinah 85 K. prel. Rozman 20 K, Mar. Elsner 2 K, Terezija Elsner 2 K, † M. Bosizio 2 K, Šmalc Ana 2 K, Benkovič Fr. 3 K, Pestotnik Kati 2 K, Rupnik 2 K, Poč. g. Potokarju 2 K, Neža Pavlinc 2 K, M. Rovšek 1-20 K.

Mesečni koledar za oktober 1907.

	Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Raz. slovesnosti*
			Ijublj. škof.	lavant. škof.	
1	Torek	Remigij, škof	Ljublj., lazar.	Laško	6. Posvečevanje velikega oltarja na Brezovici.
2	Sreda	Julijan, mučenec	Dovje	Loka	
3	Četrtek	Kandit, mučenec	Tomišelj	Sv. Jakob	
4	Petek	Frančišek Serafinski	Kamnik, franč.	Sv. Rupert	
5	Sobota	Placid in tovariši mučenci	Logatec	Sv. Jédert	
6	Ned.	20. po bink. Rožnivaenska	1/2Š. Jošt, 1/2Kan.	Razbor	6. Posvečevanje velikega oltarja na Brezovici.
7	Pond.	Justina, devica	Bloke	Trbovlje	
8	Torek	Brigita, vdova	Rovte n. Log.		
9	Sreda	Dionizij in tov. m. Abraham	Polom	Sv. Miklavž	
10	Četr.	Frančišek Borgij, spoz.	Šmihel p. Žuž.	Sv. Marjeta	
11	Petek	Nikazij, škof	Erzelj	Sv. Lenart	
12	Sobota	Maksimilijan, škof, muč.	Sv. Gora	Sirje	
13	Ned.	21. po bink. Edvard, kralj	Rob	Jurklošter	
14	Pond.	Kalist, papež	Prežganje	Videm	
15	Torek	Terezija, devica	Leoninum		
16	Sreda	Gal, opat	Boh. Bela	Brezice	
17	Četrtek	Viktor, škof, Hedviga, vdova	Podkraj		
18	Petek	Luka, evangelist	Horjul	Frančiškan. cerkev	
19	Sobota	Peter Alkantara, spoz.	Golo		
20	Ned.	22. po bink., Posveč. cerkva	Zagorje n. Pivki	Kapela v bolnišnici	
21	Pond.	Uršula in tov. mučenice	Ljublj. uršul.		
22	Torek	Fides (Vera) d. m., Kordula	Budanje	Rajhenburg	
23	Sreda	Severin, škof	Šmihel p. Koš.		
24	Četrtek	Rafael, nadang., Kristina, m.	Dol	Op. kapela trapistov	
25	Petek	Bonifacij, papež	Sp. Bernik		
26	Sobota	Evarist, papež-mučenec	Trnovo, Notr.	Sevnica	
27	Ned.	23. po bink. Sabina, devica	Ig		
28	Pond.	Simon in Juda, apostola	Črnuče	Pišece	
29	Torek	Narcis, škof, Hijacint, m.	Rudnik		
30	Sreda	Klavdij, mučenec	Matenja vas	Bizeljsko	
31	Četrtek	† Volfgang (Volbenk), šk.	Radovljica	Dobova	

* V to rubriko pridejo pobožnosti, cerkvene slovesnosti, ki so važne za širšo javnost. N. pr. romarski shodi, birmovanje, posvečevanje nove cerkve itd. Tozadevne podatke uljudno prosimo poslati vsaj do 10. dne vsakega meseca.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen.

Ljubljana, Kopitarjeve ulice 4. **L. Vilhar, urar.**

Registriran vzorec, **Bajna iluzija!** Oblastveno varovano.

1974 **Najlepši kras božičnega drevesca** 15-2

ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izdelano

briljantno angel zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 6 poslač. angeli 30 cm vis. Garantira se za funkcioniranje.

Pritrđi se lahko takoj na največje ali najmanjše drevo s preprostim nasajenjem. Postavljeno na mizo se rabi lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcionira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrta gonilno kolo. nanje pritrjeni izboljšani jekleni benički pa udarjajo na troje zvoncev in blagovzvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni, mlado in storo predstavljajoč v božično blaženost. Kos stane s kartonom in navodilom vred **K 150.**

3 kosi . . .	K 4-25	9 kosov . . .	K 12-
4 " . . .	" 5-50	12 " . . .	" 15-
6 kosov . . .	" 8-	24 " . . .	" 29-
36 kosov . . .	K 43-50		
50 " . . .	" 58-		
100 " . . .	" 112-		

Št. 2. Ravnotisto angelsko zvonilo za božično drevesce, izvršeno vzelelegantno in posebno fino ponikljano, s sukanimi stebrički za zvonce in tremi prekrasno žarečimi srebr. lametastimi rožami, ki potem, ko so prižgane sveče, prekrasno odsevajo, kos s kart. in navod. vred **K 2-**.

3 kosi . . .	K 5-50	9 kosov . . .	K 15-50
4 " . . .	" 7-25	12 " . . .	" 20-25
6 kosov . . .	" 10-50	24 " . . .	" 39-50
36 kosov . . .	K 57-50		
50 " . . .	" 77-50		
100 " . . .	" 150-		

Najnovejši

stekl. nakit za božično drevesce

12 kos. sortiran/b. skrbno zaviti v kartonu, po velikosti in izvršitvi po **K -40, -60, -70, -80, 1-, 1-20, 1-50, 2-, 6 kos. kartonu, po velikosti in izvršitvi po K -75, -90, 1-, 1-20.** Lameta, angelski lasci, srebrni ali zlati, kuvert **K -10,** žica za orehe 100 kosov **K -20,** verižice iz steklenih kroglic, 1 in pol do 3 metra dolge, po velikosti **Kroglic K -90, -95, 1-20, 1-40.** Svedice 24 kosov v kartonu **K -50,** večje 15 kosov v kartonu **K -58,** držajci za sveče, tucat **K -50.**

Prosim zahtevajte katalog.

Božična nagrada.

Vsak p. n. kupec, ki od 1. sept. do 30. nov. pisмено nasenkrat naroči za božično nagrado alarmno budilko št. 4343 s po noči svetlečim se

Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizika!

Poslija se po povzetju ali denar naprej. Najpripravnije se naroča na odroku postne nakaznice. Neobhodno je potrebno, da se pri naročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po nakaznici. Tudi je v korist vsakemu naročitelju, da naroči, čim le mogoče, blago že pred 15. decembrom, ker pošta po 15. decembra zaradi hudega navala ne more dostavljati tako hitro, kakor ob navadnem času. Naslavljajte naročbe zatorej pravočasno na naslov:

tvornica ur v Mostu

JAN KONRAD

ces. in kralj. dvorni dobavitelj v Mostu

št. 1942 na Češkem

Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošljem zastonj in poštno prosto.

S KRON

S KRON

pristna Roskopf patentna remontoirka na sidro švicarskega sistema z masivnim solidn. švicarskim kolesjem na sidro in zaščito za gonilno vzmet, pristno nikljasto okrovje z varstveno plombo in šarnirskim pokrovom, ovaln. robom, 36 ur doča (ne gre samo 12 ur), okrašeni in pozlačeni kazalci, najnatančnejše reguliranje in 3letni garancijski list, kom. 5 K, 3 kom. 14 K. S sekundnim kazalcem 6 K, 3 kosi 17 K.

Bogata izbira v mojem glavn. katalogu.

ID 15-1

Št. 7223. Denarnica iz enega kosa, svetlorjava, safian mnogo prostora za drobiž, 4 predeli, notranja zapora na vzmet, nikelnasta zunanja zapora 9 cm dolgoti, 6 cm širokosti **K 1-50.**

Št. 7202. Cena dobra denarnica iz enega kosa, močnega, gladkega usnja zagnena, la zaklopci iz govedine, 4 predeli in vizitje, 3 zapore, 9 cm dol. 6 cm šir. **K 1-35.**

Boljše denarnice po **K 1-85, 2-10, 2-80, 3-10, 3-50, 3-80, 4-20** in višje kazalnikom in pa koležar za l. 1908.

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkve-
nega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15
(blizu Alojzevišča).

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali last-
nem načrtu v poljubnem slogu. — Staro
posodo popravi in prenovi, posrebrni in
pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelo-
vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja
Čebaškega izvršil je za stolno cerkev
ljubljansko krasen, bogato pozlačen in
ornamentiran lesteneč v renesanč-
nem slogu.

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. Solidno
blago. Zmerne cene.

Zahtevajte brezplačno dopošiljatev mojega
ilustr. cenika z nad 1000 sli-
kami. Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago
se vzame nazaj za popolni znesek.
Slika 1/2, nav. velikosti. 1426 12—3

- Št. 365
srebrna dam-
ska remont gl. **3-50**
- Št. 322
srebrna moška
remont. **3-50**
- Št. 337
srebrna s sidro
15 kamnov gl. **5-**
dvojni plašč gl. **6-50**
- Št. 341 srebrna s sidro
dvojni plašč
15 kamnov, posebno
močna gl. **7-9-50**

Anton Kiffmann

največja tovarniska za-
loga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele.
Maribor L 9. — Štajersko.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le di-
rektno pri firmi 0—0

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomucu (Kraljestvo Češko.)

Priporočam po zelo nizkih cenah bogato vezene paramente v
vseh barvah in slogih: kazule, pluvijale, dalmatike,
vela, nebese, bandera, zastave, preproge, pregrinjala, albe, roquete itd. pod jamstvom trdnosti;
nadalje v lastnih delavnicah narejene kelihe, ciborije,
monštrance, svečnice, lestence itd. s krasno opravo
strogo po cerkvenih predpisih.

Navodila zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
dražil solidno blago za 20%, t. j. za petino prvotne cene;
radi tega se dobe predmeti potom direktnega naročila v
Olomucu ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih kon-
kurenčne češke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

**Orglje-harmonij obeh sistemov dobavlja tovarna
Rudolf Pajkr & Co. v Kraljevem Gradcu**

Zaloga: **Budimpešta**, X. Delej utca 11, Tisztviselőtelep. **Praga**, Ferdin. tř. 43. **Dunaj**,
VII. Mariahilferstrasse 86. 1178 12—1

Lastna izdelovalnica na umetniški način izgotavlja instrumentov, ki imajo vse novosti, iz-
najdbe ter izboljšanja zadnjega časa Najpopol. čistota glasov. Moderna izvršitev prav po naro-
čilu. Odplačila od 8 K naprej. Jamči se 5 let. **Pedalni orglje-harmonij** obeh sistemov in v
vsaki velikosti, z natan. menzuro za cerkve, seminare in kot vadbeno orodje Nobenega skladišča,
ne prekupcev! Lastna izdelovalnica! **Preč. duhovščini posebne ugodnosti.** Cenik zastonj in franko.

